

NOWY**KATOWICE**
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 29-48**10gr****REPREZENTACJE:**BIEŁKO, Katowice, ul. 10. 20 64
BOŻO DĄBIEC, Katowice 12, C. 8-48
CIESZYŃ, ul. Główna 10, 20
RYBICKI, Katowice, ul. 10. 20
WARSZAWA, ul. 10. 20**Hindenburg chory**

Niemieckie Biuro Informacyjne wydało w sobotę w południe następujący komunikat:

Prezydent Rzeszy Hindenburg za chorował na przeziębienie kataralne.

Wszystkie wyznaczone na dziś i jutro przyjęcia i konferencje odwołano.

Zlikwidowana przez policję gdańską Centrala komunistyczna w Sopotach**Zdobyto tajną listę wszystkich agentów na Polskę**

GDĄSK, 20.1. Na wczorajszej konferencji prasowej wiceprezydent senatu Greiser podał pewne szczegóły o odkryciu w Sopotach centrali komunistycznej, której zadaniem było rozsiewanie literatury i agitacja komunistyczna nie tylko w Polsce i w Niemczech, lecz również i na Litwie, państwach skandynawskich, Wło-

szech, Francji i t. d.

Kierownikiem tego tajnego biura bolszewickiego, będącego jednym z największych w Europie, byli dwaj studenci chemii, mianowicie obywatele polscy Lajb Ber Fajgenbaum z Warszawy oraz Jefim Laskow z Wilna.

Obaj zostali aresztowani.

Centrala powyższa znajdowała się w Wiedniu, Pradze i Zurichu.

Skonfiskowano 254 broszury komunistyczne w języku polskim, 307 takich broszur w języku rosyjskim oraz olbrzymią ilość ulotek w najrozmaitszych językach, m. in. także

w języku hebrajskim, esperanckim i t. d.

Część biblioteki komunistycznej, m. in. także wydawane w języku polskim czasopismo „Marynarz”, drukowane była w Gdańsku. Między skonfiskowanym materiałem obciążającym, zapelniającym wielki pokój w gmachu prezydium policji, znajduje się nadzwyczaj ważna oryginalna lista nazwisk i adresów wszystkich agentów komunistycznych w Polsce.

Składająca się z 2000 adresów oraz 50 stron pisma maszynowego.

Wśród książek znaleziono m. in. krótki zarys botaniki, wydany przez Uniwersytet Jagielloński, a zawierający w rzeczywistości w treści komunistyczny materiał agitacyjny.

Wiceprezydent Greiser podkreślił w końcu, że senat gotów jest tak że i w tym wypadku

współpracować z Polską celem wspólnego zwalczania komunizmu.

—:~:~:~:—

Prezes Górecki na Zamku

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj dr. Romana Góreckiego, prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego.

Rodzina w płomieniach Grozny pożar w Łodzi

W wytwórni deseni malarskich Auerbacha w Łodzi wybuchł wczoraj w nocy groźny pożar.

Ogień zaczął się rozszerzać z niezwykłą szybkością, zagrażając mieszkańcom górnych pięter. Wśród lokatorów, zbudzonych ze snu, powstała panika.

Kiedy na miejsce przybyła straż pożarna, okazało się, że w jednym z mieszkań na IV piętrze uwieczniona została przez szalejący ogień rodzina Łanuchów, składająca się z ojca, matki i syna.

Rodzina Łanuchów niewątpliwie padłaby ofiarą płomieni, gdyby nie to, że w ostatniej chwili dwaj strażacy wydostali się na dach domu i stamtąd przy pomocy lin wydostali Łanuchów na ulicę.

Pożar trwał do godz. 6 rano. Straży, spowodowane ogniem, są ogromne.

Chautemps padnie!**Przepowiednie na wtorek**

LONDYN, 20. 1. — Tel. wł. — Pertinax w doniesieniu do „Daily Telegraphu” przepowiada, iż w nadchodzący wtorek gabinet Chautempsa zostanie w izbie obalony.

W dniu tym poseł prawicowy Ybarnegaray wniosie powtórnie, już raz odrzucony wniosek o stworzenie specjalnej komisji parlamentarnej dla zbadania afery Stawi-

skiego. Podczas pierwszej debaty wniosek ten, z którym Chautemps złączył kwestję zaufania, został przez izbę, dzięki poparciu socjalistów, odrzucony.

Obecnie sytuacja o tyle się zmieniła, że, jak twierdzi Pertinax, socjaliści wniosek dep. Ybarnegaray poprą, co pociągnie za sobą upadek rządu.

Groźba rozruchów przeciwpodatkowych w zniszczonych trzęsieniem ziemi prowincjach Indji

LONDYN, 20.1. — Wiadomości nadchodzące z terenów dotkniętych trzęsieniem ziemi w Indjach, świadczą że rozmiary tej katastrofy przewyższają wszelkie, najgorsze przypuszczenia.

Według niektórych doniesień ogólna liczba ofiar, wraz ze zmarłymi z ran

dosięga 20.000 zabitych.

Miasto Muzaffarpur przedstawia jedną kupę gruzów. Ani jeden dom nie ocalał, a kolosalna świątynia w tym mieście runęła w drobne szczątki. Prace nad uprzątnięciem ruin potrwać długie tygodnie.

W Darbhanga naliczono przeszło tysiąc ofiar, tyleż i w Bettiah.

Dzisiaj powtórzyły się znów

wstrząsy podziemne.

W szeregu miejscowości wybuchła panika. Kilkadziesiąt osób głównie dzieci poniosło śmierć w zamieszaniu.

Niewiadome są jeszcze do dziś rozmiary katastrofy w państwie Nepal. Od pięciu dni usiłowano nawiązać komunikację ze stolicą tego kraju — Katmandu, ale na darmo. Nie ulega wątpliwości, że okolice tamte

są zdewastowane przez trzęsienie ziemi, a liczba ofiar — bardzo znaczna. Raporty lotnicze brzmią przygnębiająco.

Katastrofa pociągnie za sobą niechybnie

rozruchy i niepokoje wewnętrzne; w tym roku bowiem spodziewano się obniżki podat-

ków, co wobec ogromnych kwot jakie pochłonię prace nad odbudową kraju — będzie niemożliwe.

Wicekról Indji, lord Willingdon utworzył specjalną kasę zapomogową dla ofiar katastrofy. Datki z ofiarności publicznej już dziś sięgają sum wielotysięcznych.

—:~:~:~:—

Co zgubiło „Smaragd”**Badano przyczyn katastrofy**

PARYŻ, 20. 1. — Tel. wł. — Prasa publikuje pierwszy komunikat specjalnej komisji, której zadaniem jest zbadanie przyczyn wstrząsającej katastrofy samolotu „Smaragd” pod Corbigny.

Komunikat stwierdza, że samolot wskutek małego pola widzenia leciał w skośnym położeniu, lub też opierał się musiał silnym uderzeniem wicheru. W obu wypadkach płaszczyzna nośna nie wytrzymała nacisku i podczas lotu złamała się.

Minister lotnictwa wydał szereg zarządzeń, aby w przyszłości uniemożliwić tego rodzaju wypadki. Przedewszystkiem polecił przystąpić natychmiast do budowy radiostacji w okolicy Corbigny, ponadto zarządził wzmocnienie wa-

ruków startu do lotów nocnych, naukowe zbadanie prądów powietrznych i powstawania gwałtownych, krótkich uderzeń wicheru, wreszcie wydał zarządzenie dotyczące przepisów konstrukcyjnych dla nowoczesnych samolotów komunikacyjnych.

Pogrzeb ofiar katastrofy odbędzie się dziś w południe, w obecności przedstawicieli rządu. W pogrzebie weźmie udział także „czarna eskadra” gen. Vuillemina, która właśnie w dniu katastrofy powróciła z wielkiego raidu nad Afryką.

W ciągu dnia wczorajszego i dzisiejszego przedpołudnia tysiące Paryżan przedelfowały przed trumnami z resztkami ofiar katastrofy, wystawionymi w kaplicy szkoły wojskowej na Polu Marsowym.

Zastanówmy się trochę...

Takie jest życie

Ostatnia doba przyniosła znów całą lawinę wydarzeń, na które należy zwrócić uwagę.

Afera Stawiskiego nie przestała pasjonować i burzyć opinii publicznej Francji.

Izba deputowanych stała się teatrem niebywałych zajęć. Deputowani zarzucają ministrowi i dygnitarzom państwowym współnictwo bądź osłanianie oszustów i zbrodniarzy, obrażeni ministrowie posyłają w odpowiedzi deputowanym sekundantów i t. p.

Nie obeszło się zresztą w tem szanownem towarzystwie bez rekocznów: poseł Lagrosilliere spoliczkował posła Ferry'ego, redaktora gazety „La Liberté” (Wolność), który zarzucał mu tu szowanie skandalu.

Słowem — widowisko istotnie budujące.

Ale czy to wszystko oczyści zgnilą atmosferę bagna moralnego, w jakiej żyje Francja dzisiaj?

Wtajemniczeni twierdzą, że w aferę Stawiskiego wmieszanych jest około 150 wybitnych osobistości. Stęgo powodu jedno z pism zauważa ze słuszną złośliwością, że w ciągu najbliższych dni odbędzie się 150 „spraw honorowych”, które, lepiej niż wszelkie śledztwa sądowe, odpowiedzą społeczeństwu francuskiemu na pytanie, w czyich kieszeniach utonęły te setki milionów, jakie sprzeniewierzył Stawiski.

W dyskusji, jaka toczyła się na piątkowym posiedzeniu Sejmu Śląskiego, na czoło wszystkich zagadnień wysunęła się sprawa, o której wielkim trzeba wołać głosem — w całej Polsce.

Na tle strasznej nędzy, jaka panuje na polskim Śląsku, sprzedaje się obecnie za pieniądze agentom hitlerowskim polskie dzieci do szkół niemieckich.

Sprzedaje się!

Nad tym ponurym faktem nie może przejść do porządku dziennego ani społeczeństwo polskie, ani Rząd.

Nie wolno dopuścić do tego, by wroga ręką, uzbrojona w pieniądze, wyszarpywała nam najcenniejszą ostoję polskości, jaką jest polska młodzież na zagrożonych niemiecką inwazją ziemiach górnośląskich!...

W Warszawie, podobnie jak w większości wielkich miast, są ustępy uliczne, zwane „szalekami”. Niema w tem nic niezwykle go.

Pogoda

Pogoda o zachmurzeniu zmiennym. Miejscami przelotne deszcze. Temperatura bez większych zmian. Dość silne chwilały porywiste wiatry z kierunków zachodnich.

W Warszawie mieszka panna Irena W. Ma lat 22. Zdobyła maturę. Ukończyła seminarjum nauczycielskie. Skromnie licząc — razem około 10 — 12 lat nauki. Duży kapitał, włożony w życie. Niema w tem jednak nic niezwykłego.

Historja zaczyna być jednak całkiem niezwykłą, gdy powiemy, że ta sama panna Irena W., nie mogąc nigdzie znaleźć żadnego zajęcia i nie mając już z czego żyć, poczęła zabiegać o posadę... dozorczyń szaletu ulicznego. Dla panów i pań. Opłata

dwojaka: 5 albo 20 groszy.

Zdobyła nawet 200 zł., potrzebne dla osiągnięcia upragnionej posady, ale wkońcu wszystko się rozchwiało.

Panienska z maturą i z ukończonym seminarjum nauczycielskim w dalszym ciągu szuka pracy.

Śmiałe wykradzenie bandytów

pod ogniem karabinu maszynowego

NOWY JORK. 20.1. — Tel. wł. — Znany bandyta amerykański Clyde Barrow w niezwykle zuchwały sposób uwolnił wczoraj pięciu swoich towarzyszy, odsiadujących karę długoletniego więzienia w więzieniu stanowym w Texas.

Więźniowie pracowali na polach, należących do administracji więzienia.

Wczesnym rankiem, zaledwie więźniowie przybyli do pracy, po-

jawili się w pobliżu elegancka limuzyna, w której siedział Barrow i jego przyjaciółka. Barrow, który kiedyś występował w cyrku jako strzelec, uruchomił karabin maszynowy i począł ostrzeliwać dozorców, kręcących się wśród więźniów.

Udało mu się dwu zastrzelić, a trzech zranić, przyczem żadna z kul nie drasnęła ani jednego więźnia.

Do obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej obowiązani są wszyscy

Dowiadujemy się, że na wczorajszym posiedzeniu uchwaliła Rada Ministrów projekt ustawy o obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

Projekt przewiduje, że w czasie, gdy grozi niebezpieczeństwo ataku lotniczego, lub gazowego uprawniony jest minister spraw wojskowych do zarządzenia

połogotowia przeciwlotniczego i przeciwgazowego

na całym obszarze państwa, lub jego części. Na obszarze wojennym prawo to służy naczelnemu wodzowi.

Zarządzenie poogotowia uprawnia władze do wydawania wszelkich zarządzeń potrzebnych do przeprowadzenia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej,

nawet przy użyciu środków przymusowych.

W drodze oddzielnych rozporządzeń

Skandal rozbrzmiewa
Sensacyjne przesłuchanie Aymarda

PARYŻ. 20.1. Przesłuchanie b. redaktora „La Liberté” Aymarda miało bardzo gwałtowny przebieg.

Jak donosi prasa, przez drzwi, prowadzące do sali, w której odbywało się przesłuchiwanie, dochodziły wzburzone głosy. W pewnym momencie dosłyszano, jak Aymard krzyknął: „Jest to sprawa politycz-

no-sądowa, a ja jestem jej ofiarą”.

Protest Aymarda, jak twierdzi „Echo de Paris” musiał mieć pewne podstawy, gdyż przewodniczący D'Armaillac zażądał czasu do namysłu przed powzięciem decyzji. Wreszcie sąd wypowiedział się za zatrzymaniem Aymarda w więzieniu.

Po trzech latach
aresztowany morderca starca

W Nowym Tomyślu pod Poznaniem ujęto Feliksa Klingsborna, podejrzanego o zamordowanie w roku 1930 handlarza Henryka Karowskiego.

W październiku 1930 r. Karowski wracając wieczorem do domu został napadnięty przez nieznanego osobnika, który zadawszy mu kilka ciosów kije-
m, skradł mu następnie 80 zł. Karow-

ski liczący przeszło 80 lat, dowiół się z trudem na swoje podwórko i tam wyznał ducha.

Dochodzenia nie dały pozytywnego wyniku, podejrzenia jednak padły na Klingsborna. Klingsborn po wypadku zaginął bez śladu.

Obecnie po 3-ach latach powrócił do rodziców i został tam aresztowany.

Towarzysze jego wsiedli do samochodu, który prowadziła przyjaciółka, Barrow zaś w dalszym ciągu karabinem maszynowym powstrzymywał pościg.

Mimo, iż zawiadomiona o zuchwałym napadzie policja, rozstawiła posterunki na wszystkich drogach, samochód z uciekinierami zdołał prześlizgnąć się przez kordony policyjne, tak, iż nie zdołano go odnaleźć.

Ograbienie
pociągu

Banda złodziei kolejowych okradła pociąg towarowy, idący z Łodzi do Warszawy.

Za Szczęśliwicami rabusie rozbili drzwi w dwu wagonach i zabrali większą ilość tkanin bawełnianych, konserw i owoców suszonych.

Pościg zarządzony za rabusiami nie dał natrznie wyników.

Turczynka
kaolane n o retu

W Turcji już od trzech lat istnieje Szkoła Marynarki dla kobiet, gdzie młode kobiety przechodzą teoretycznie i praktycznie naukę służby morskiej.

Kadetki marynarki muszą co roku spędzać na morzu 6 miesięcy, objeżdżając na szkolnym statku brzegi morza, zwiedzając przystanki, wielkie porty.

Z końcem każdego roku zdają egzamin; trzeciego roku wreszcie mogą już otrzymać dyplom ukończenia szkoły.

Niedawno p. Halila Semel, która już zagranicą studiowała marynarkę zdała egzamin i otrzymała dyplom i tytuł in-

struktorce Szkoły Morskiej dla kobiet.

Banda ludzi-leopardów
stanęła przed sądem

Kongo belgijskie dręczone było od wielu już lat okrutną plagą. Plagą tą byli ludzie-leopardy. Taką nazwę nadawano tam bandzie dzikich murzynów, którzy spowici w skóry zabitych leopardów, napadali nocą na domy wsi i miast, zabijali i rabowali bez litości.

Banda ta rekrutowała się z dzikiego szczepu miejscowego, należącego jeszcze do ludożerców. Po zamordowaniu swych ofiar, bandyci pożerali je, upiekłszy na ogniu.

Zandamerji belgijskiej udało się, wreszcie, zlikwidować ten szczep.

Aresztowanych przywódców stawiano przed sądem w Daressalam.

Ośmiu ludzi skazano na śmierć. Pozostali, wśród których były też cztery kobiety, osadzono w więzieniu.

Ukarane przestępstwo pana hrabiego przeciwko Skarbowi Państwa Jakób hr. Potocki skazany na 660 tys. zł. grzywny

Jaśnie pan hrabia Jakób Potocki z Helenowa

Czytelnicy nasi pamiętają jeszcze pewnością to wszystko, cośmy w swoim czasie pisali o p. Jakóbie Potockim. W czasie subskrypcji Pożyczki Narodowej pan hrabia bawił zagranicą, a jego generalny plenipotent p. Wł. Rozenbergh zawiadomił lokalny komitet Pożyczki, że bez zgody „pana hrabiego” nie może wziąć udziału w subskrypcji.

Pisaliśmy wtedy, że Jakób hr. Potocki, jeden z najbogatszych magnatów polskich,

nie tylko nie chce wziąć udziału w Pożyczce Narodowej, ale w dodatku ukrył dochód w wysokości około 300 tysięcy złotych.

Plenipotent p. Potockiego, p. Rozenbergh przysłał nam wtedy „sprostowanie”. Pełen oburzenia pisał że jest to nieprawdą, że władze skarbowe żadnego dochodzenia nie wszczęły. Rozwodził się też p. Rozenbergh nad patriotyzmem hr. Potockiego, który podarował wojsku rozpadający się za mek Brzeżany i t. p.

„Sprostowania” nie zamieściliśmy. Pan Potocki wytoczył wów czas przeciwko nam sprawę sądową o „zniesławienie”.

Zanim dojdzie do tego ciekawego procesu, pragniemy już dziś po dać do wiadomości publicznej szczegółowy przebieg sprawy karnej, wytoczonej p. Jakóbowi hr. Potockiemu (Warszawa, Al. Ujazdowskie 34), generalnemu plenipotentowi p. Włodzimierzowi Rozenberghowi (W-wa, Nowogrodzka 43) i kierownikowi biura Aleksandrowi Bałabanowi (W-wa, Al. Ujazdowskie 34) przez władze skarbowe z art. 96 ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Sprawę rozpoczęto 25 września 1933 r., a ukończono ostatecznie 17 listopada 1933 r. W dniu tym przesłano zawiadomienie o wymierzonej należności karnej.

Otóż, dochodzenie skarbowe uiawniło, że p. Jakób Potocki, p. Rozenbergh i p. Bałaban wykazali w 1928 r. dochód do opodatkowania z kapitałów w wysokości 115.844,75 zł. Tymczasem rzeczywisty dochód wyniósł 351.309,94 zł.

Ukryto zatem kwotę 235.465,19 złotych.

Wobec tego władze skarbowe obliczyły, że podatek od dochodu z gruntów, z budynków, z kapitałów i wyrobów lasów wynosi 736.783,45 zł. Tymczasem według wykazów zarządu dóbr p. Potockiego ogólny podatek od ujawnionych dochodów wyniósł 604.707,63 zł. Uszczuplono zatem

podatek ten o 132.075,82 zł.

Postanowiono więc nałożyć od tej kwoty pięciokrotną karę, która wynosi 660.379 zł. 10 groszy.

Wysokość kary pieniężnej określona została po wzięciu pod uwagę stopnie przewinienia, które nastąpiło świadomie, gdyż oskarżeni dokładnie wiedzieli, że wpływy z kapitałów podlegają

opodatkowaniu. Okolicznością obciążającą przytem jest duża kwota od której usiłowano się uchylić, a okolicznością łagodzącą — obecny spadek rentowności gospodarstwa i trudności w zrealizowaniu wyższej kary.

Termin dobrowolnego zapłacenia kary władze skarbowe ustaliły 4-tygodniowy, licząc od dnia zawiadomienia o nałożeniu kary, t. j. od dn. 17 listopada 1933 r. Gdyby jednak kara w terminie nie została opłacona sprawa byłaby przekazana sądowi z art. 99 ustawy o państwowym podatku dochodowym.

W tej chwili nie wiemy jeszcze, czy kara została „dobrowolnie” w terminie wpłacona. Poinformujemy jednak o tem czytelników niezawodnie.

Interesuje nas pozatem bardzo, czy p. Rozenbergh, plenipotent pana hrabiego, zaszczyti nas i tym razem „sprostowaniem” tego wszystkiego, cośmy wyżej podali — czy też... będzie wołał za czekać na zapowiedzianą przeciwko nam rozprawę sądową?...

Anglja, Rumunja i Chiny głównymi nabywcami towarów łódzkich

Jak wiadomo, przed wojną przemysł włókienniczy łódzki dla całej swej produkcji znajdował rynek zbytu w Rosji i eksportował mało. Obecnie, wobec zmienionych warunków politycznych, przemysł łódzki musiał szukać dla siebie nowych rynków zbytu poza granicami Polski.

Warto przypatrzeć się które to państwa są dziś odbiorcą produkcji łódzkich fabryk, a więc przędzy wełnianej i bawełnianej, tkanin bawełnianych, półwełnianych i wełnianych, materiałów filcowych i wogó-

le wszystkiego tego, co jest specjalnością przemysłu łódzkiego.

Otóż w grudniu ub. roku Łódź wywozła zagranicę wyrobów włókienniczych wszelkiego rodzaju około 292 tys. kg., wartości 2 i pół miliona zł. Głównym odbiorcą tych towarów była Anglja, na drugim miejscu stoi Rumunja, a zaraz po niej Chiny. Dalszymi większymi odbiorcami były w grudniu: Holandia, Palestyna, Maroko, Ameryka Południowa, Belgja, Bułgarja, Austrja i t. d.

Samobójstwo przy łóżu zmarłej żony Dramat przemysłowca łódzkiego w klinice dr. Dydyńskiego

W sanatorium dla nerwowo chorych dr. Ludwika Dydyńskiego w Warszawie przebywała od pew

nego czasu na kuracji 46-letnia Wiktorja Mackiewiczowa, żona przemysłowca z Łodzi.

Nowe projekty ustaw uchwaliła Rada Ministrów

Wczoraj rano odbyło się pod przewodnictwem P. Premjera Jędrzejewicza posiedzenie Rady Ministrów, na którym rozpatrzone i uchwalono szereg projektów ustawodawczych, które wniesione będą do Sejmu w ciągu najbliższych dni.

M. in. uchwalono następujące projekty ustaw: o ochronie przed pożarami i innymi klęskami żywiołowymi, o filmach i ich wyświetlaniu, o porozbie rekruta w r. 1934, o obronie przeciwlotniczej i przeciwigazowej, o morskich

opłatach portowych, o przestrzeganiu porządku na kolejach użytku publicznego oraz o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucji społecznych.

Ponadto Rada Ministrów uchwaliła rozporządzenie w sprawie uznania L. O. P. P. za stowarzyszenie wyższej użyteczności i nadania statutu temu stowarzyszeniu oraz rozporządzenia o uposażeniu funkcjonariuszów administracji lasów państwowych i ustanowieniu tabeli stanowisk w administracji lasów państwowych.

Po 4 lata więzienia dostali oszuści z wagonów sypialnych

Warszawski sąd okręgowy ogłosił wczoraj wyrok w sprawie nadużyć w Międzynarodowym Towarzystwie Wagonów Sypialnych, popełnionych przez naczelnika warsztatów reparacyjnych, Skrebowskiego, i kasjera, Bondorowskiego. Sąd okręgowy uznał obu oskarżonych winnymi przywłaszczenia sobie pieniędzy, należących do Towarzystwa oraz podrobienia i sfalszowania dokumentów i dowodów kasowych i skazał ich: Skrebowskiego na 4 lata więzienia za przywłaszczenie, Bon-

drowskiego zaś za przywłaszczenie i fałszerstwo dokumentów na łączną karę 4 lat więzienia. Jednocześnie sąd przyznał powództwo cywilne od Skrebowskiego i Bondorowskiego w wysokości 136.000 zł., a nadto od oskarżonego Bondrowskiego w wysokości 210.000 złotych.

Prokurator zwrócił się do sądu o bezwzględne aresztowanie na sali obu skazanych. Sąd zastosował areszt bez względu.

Ostatnio stan zdrowia chorej tak znacznie się pogorszył, iż lekarze zawezwali telefonicznie męża jej 48-letniego Antoniego Mackiewicza, który wczoraj przyjechał do chorej żony.

W ciągu nocy zaszło tak znaczne pogorszenie, iż lekarze stracili nadzieję utrzymania chorej przy życiu. Jakoż wczoraj w południe Mackiewiczowa w obecności męża zmarła.

Śmierć żony wywarła na mężu tak silne wrażenie, iż dokonał zamachu samobójczego. Kłęcząc przy łóżku zmarłej żony, Mackiewicz wystrzałem rewolwerowym w serce pozbawił się życia.

Odgłos wystrzału zaalarmował personel sanatorium. Na pomoc pośpieszyli dwaj lekarze dr. Górski oraz dr. Patocki, którzy skonstatowali śmierć zrozpaczonego męża.

Zwłoki zmarłego samobójcę śmiercią przemysłowca zabezpieczono na miejscu. Policja XI komisariatu wszczęła dochodzenie.

Tragiczna śmierć ś. p. małżonków Mackiewiczów wywołała przygnębiające wrażenie wśród lekarzy, pracowników i pacjentów sanatorium.

Niedziela

21

STYCZNIA 1934

Dziś Marceł
Jutro Anastazego
SŁOŃCE

Wsch. sl. 7.32
Zach. sl. 4.02

Wsch. ks. 9.36
Zach. ks. 00.00

Trzy miesiące katuszy w kaźni hitlerowskiej

Przeżycia polskiego marynarza bezwprawnie więzionego w obozie koncentracyjnym

W ostatnich dniach przyniósł mi ko-
lejno opisy niesamowitych tortur i
szyszan na jakie narażeni są nasi ro-
dacy, których los poniósł do rządzanej
przez brunatne koszule Trzeciej Rze-
szy niemieckiej.

Przedstawiliśmy kolejno przeżycia
porwanego zdradziecko, a następnie
bezwprawnie skazanego za szpieg-
stwo polskiego strażnika granicznego
Mariana Brożyny, trzymanego przez
trzy tygodnie w więzieniach m. rz.
Ludwi-Laskowskiego, oderwanego od
rodziny i wypędzonego z „raju hitle-
rowskiego” górnik Władysława Ro-
szczyka, pochodzącego ze Sładowca
pod Warszawą, któremu pozwolono
zabrać jedno tylko ubranie.

Do tej kategorii „przestępców” za-
liczono również marynarza polskiego
Karola Schornsteina z Bydgoszczy.
Młody ten człowiek, piastujący stopień
stewarda na statku pasażersko-towa-
rowym królewskiego holenderskiego
Lloyda — SS. „Amazona” kursującym
na linii Amsterdam — Gdańsk, dostał
się również w ręce krwawych siepa-
czy hitlerowskich.

Oto jego opowieść:

W drodze z Gdyni do Amsterdamu
statek nasz zawinął w dniu 11 paź-
dziernika 1933 r. do portu hamburskie-
go. Nie znalazłem tego miasta. Wiedzio-
ny ciekawością opuściłem pokład stat-
ku i udałem się w towarzystwie zna-
jącego Hamburg starego marynarza,
palacza okrętowego Ignacego Kesigsa,
Lotysza, do miasta. Kesigs był moim
przewodnikiem. Oprawdzał mnie po
ludnych ulicach tego olbrzymiego mia-
sta, pokazywał rzeczy godne zwiedze-
nia przeczem marynarskim zwyczaje-
m nie omijał mi szynków i tawern
portowych, z których Hamburg słynie
na cały niemal świat.

Tymczasem spotkała nas wielka
przykreść, której ja nigdy nie zapome-
nę. Po całonocnym pijanistwie udał-
my się na spoczynek do jednego z
„Seemannsheimów” i zasnęli tak twar-
do, że zapomnieliśmy godzinę odjazdu
statku. Pośpieszyliśmy więc do portu
aby się o tem przekonać i ku nasze-
mu przerażeniu stwierdziliśmy że stat-
tek nasz odpłynął. Trzeba było wrócić
do „Seemannsheimu”.

Wypełniliśmy podane nam karty
meldunkowe, przyczem ja nie tailem
faktu, iż jestem obywatelem polskim.
To mnie zgnębiło.

Tę samą noc wyciągnął mnie z łóż-
ka patrol szturmowców hitlerowskich,
którzy mnie zaarrestowali i osadzili
w więzieniu Harburg-Willersburg, od-
ległym od Hamburga około 12 km. Je-
dynym powodem aresztowania było
moje obywatelstwo, gdyż nie stawia-
no mi pozatem innych zarzutów. Po-
zbawiono mnie ubrania i przebrano w
kostium więzienny. Moje częste proś-
by, by mnie przedstawiono do przesłu-
chania nie odniosły skutku. Zatrudnio-
no mnie w warsztacie, wraz z kilku-
dziesięciu więźniami karnymi i zatrud-
niono sporządzaniem wycieraczek ko-
sowych.

Dopiero po 17 dniach pobytu w wię-
zieniu zawezwano mnie przed oblicze
sędziego śledczego. Pan ten postawił
mi pytanie za co siedzę i jak długo,
czem byłem mocno zdziwiony. Przy-
puszczałem bowiem, że hitlerowcy ma-
ją przeciwko mnie jakieś — może go-
łosłowne — ale skonkretyzowane za-
rzuty. Tymczasem nie winiono mnie o-
nic ale zato podejrzewano — jak
zresztą wszystkich obcokrajowców —
o szpiegostwo.

Najwięcej chyba zdziwiony był sę-
dzia śledczy gdy mu wyjąłem nazwi-
sko i dodałem, że jestem Polakiem.
Był niepokojony i starał się we
mnie obudzić „uspione serce niemiec-
kie” — jak się wyraził. To mu się je-
dnak nie udało. Nie mogłem podawać
się za Niemca skoro nim nie jestem
ani nie byłem. Tym dniem zaczęły się
szyszany i obrzydzanie życia. Wyśmie-

wano mnie i policzkowano przy byle
okazji. Znosiłem to cierpliwie gdyż
wiedziałem, że każde słowo protestu
mogło pociągnąć za sobą znacznie gor-
sze następstwa. Wołałem więc nie
drażnić moich prześladowców i nie
prowokować ich do gorszych przykro-
ści na jakie narażeni byli moi towa-
rzysze niedoli.

Bicie i katowanie więźnów, prze-
ważnie obcokrajowców i Żydów pow-
tarzało się stale. Jaki i krzyki bitych
dochodziły moich uszu nie tylko w cią-
gu dnia, ale zakłócały spokój nocny.
W nocy bowiem budzono podejrzany-
ch o akcję antyhitlerowską „prze-
stępców” i drogą podchwytnych py-
tań starano się wydobyć zeznania. I
mnie nie ominęła taka niespodzianka.
Pewnej nocy ściągnięto mnie z pry-
czy, zawleczono do pokoju przesłu-
chań i starano się wyciągnąć „tajem-
nice”.

Pokój przesłuchań, a ściślej mówiąc
tortur ozdobił był porozwieszane-
mi na ścianach pałkami gumowym, by-
kowcami, kastetami i t. p. narzędzia-
mi, którymi posługiwano się przy wy-
dobywaniu zeznań. O sposobie, o bru-

tałości „przesłuchujących” świadczy-
ły liczne ślady krwi na ścianach i po-
dłodze. Przeraźliwe krzyki i wołania
katowanych nie wychodziły poza ob-
ręb czterech ścian, bowiem drzwi i ok-
na były izolowane. Zato ślady krwi
były wymownym świadectwem pal-
karskich metod katów z pod znaku
hakenkroju.

Przy końcu mego pobytu w więzie-
niu Harburg-Willersburg, sprowadzo-
no tu większą grupę robotników, któ-
rych aresztowano w związku z wy-
krytą rzekomo robotą komunistyczną
w fabryce chemicznej, ściślej mówiąc
wielką wytwórnią gazów bojowych.

Pod koniec października ubiegłego
roku wezwano mnie do kancelarii, wy-
dano cywilne ubranie, a następnie po-
wierzone opiece dwu szturmowców,
którzy autem przywieźli mnie do obo-
zu koncentracyjnego w Fussbittel koło
Hamburga. Tu zaczęło się pasmo po-
twornych katuszy: bicie, torturowanie
i wymuszanie zeznań były codzien-
nym „pokarmem” brunatnych koszul.
Jaki i okrzyki torturowanych słychać
było nieprzerwanie.

Wększość internowanych stanowili

obcokrajowcy; nie brak było również
Niemców, których posadzano o komu-
nizm. Na wstępie przebrano mnie w
mundur aresztanta, opatrzone nume-
rem 1112.

Dzień po dniu miał, młot jednak nie
zatroszczył się o los setek niewinnie
przetrzyniowanych i katowanych ofiar
hitlerowskiego reżimu. Tak przetrwa-
łem do Świąt Bożego Narodzenia. Je-
dynym znakiem, łączącym mnie ze
światem, był list od brata oraz prze-
syłka pieniężna — 30 złotych. List
odczytano mi, załączając tenże do akt
z gotówki zaś wreczono mi przy zwo-
nieniu 7 marek i 10 fenigów, resztę
zaś potrącono na koszt wyżywienia
więźniem.

Wreszcie nadszedł dzień wyzwole-
nia. W dniu 27 grudnia ub. r. nie udo-
wodniwszy mi żadnego przestępstwa,
prócz tego, że jestem Polakiem, odsta-
wiając mnie do stacji szynasowej, skąd
etapami od stacji do stacji w dniu 10
stycznia dostałem się na granicę pol-
ską w Bytomiu. Kiedy znalazłem się
na ziemi polskiej, dziękowałem Bogu,
że to, co przeżyłem niewinnie,
mam już, na szczęście, za sobą.

Niezależne stanowisko d.-ra Panta wywołało paroksyzm wściekłości działaczy hitlerowskich na Śląsku

Mowa sen. Panta wygłoszona w
piątek w sejmie śląskim znalazła
szerokie echo na łamach prasy,
zwłaszcza niemieckiej.

„Oberschlesischer Kurrier” jesz-
cze przed posiedzeniem przyniósł
mocny atak w jego kierunku, zada-
wając się w sprawozdaniu ma-
łem ufrizonaniem deklaracji oso-
bistej.

Natomiast „Kottowitzer Zeitung”
zamieszcza dłuższy artykuł poza
sprawozdaniem, w którym również
znajdują się ataki, mający ustalić,
że dr. Pant wiele rzeczy w dekla-
racji osobistej, złożonej przed sej-
mem na temat walnego zebrania de-
legatów niemieckiej partii chrześci-

jańskiej przemilczał, a te drobne
korektury i osłabienia, które w tej
deklaracji poczynił, w żadnym wy-
padku nie wystarczają zdaniem
„Kattowitzerki” do uspokojenia, na
tak niezwykle drodze zaatakowa-
nej niemieckiej mniejszości.

Jak wiadomo, przywódca nie-
mieckiej partii chrześcijańskiej i pre-
zes klubu niemieckiego w sejmie
śląskim dr. Pant już dość dawno za-
znaczył swój krytyczny stosunek
do prądów, nurtujących wśród
mniejszości niemieckiej na Śląsku
i metod polityki hitlerowskiego
Volksbundu, usiłującego nawet
zgermanizować ludność polską
przez uruchamianie w rdzennie pol-

skich miejscowościach t. zw. Hei-
mów.

Z tego też względu poseł Pant
odsunął się zupełnie od czynników
skrajnie hitlerowskich w łonie
mniejszości, a nawet odgrodził się
od uchodzącego dotąd za organ
katolików niemieckich „Oberschle-
sischer Kurrier”, zapowiadając
jednocześnie wydanie własnego or-
ganu.

Zmiana tego kursu politycznego
i napiętnowanie metod Volksbundu
wywołało paroksyzm wściekłości,
któremu działacze hitlerowscy da-
ją swój wyraz na łamach prasy
niemieckiej i zebraniach.

Dwie rozprawy doraźne na Śląsku

Jak się dowiadujemy, akt oskarżenia
przeciwko mordercom ś. p. Franciszka
Bryca - Kapię, Ittnerowi i Trondowi
został wygotowany już akt oskarżenia
prze prokuratora sądu doraźnego dr.
Nowotnego.

Termin rozprawy doraźnej, która
się odbędzie w Król. Hucie został wy-
znaczony na dzień 26 stycznia. Roz-
prawie przewodniczyć będzie dr. Arct
prezes sądu okręgowego w Katowic-
ach.

Druga rozprawa doraźna przeciwko
mordercom post. Fojejka — braciom
Stwcom odbędzie się w Rybniku w
poniedziałek 29 b. m.

Nad przestępcami zawisło widmo
śmierci.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

Niedziela 21.1 o godz. 16: „Trójka
Hutańska”, o godz. 20: „Chcę właśnie
ciebie”.

Wtorek 23.1, o godz. 19 (dla bezrob.)
Król. Huta Betteem Polskie.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI
Poniedziałek 22.1 o g. 20: Rybnik
Betteem Polskie.

Szajka złodziejska planowała zabójstwo policjanta

Dnia 9 stycznia b. r. posterunko-
wy Jaźnach, bawiac z wizytą w
mieszkanu nadgórnika Ksiedza w
Miejskim Janowie pod Mysłowica-
mi zauważył, że dwu nieznanych
sprawców usiłuje dokonać włama-
nia do znajdującego się naprzeciw-
ko mieszkania Ksiedza składu ko-
lonjalnego Korzonkowej. Policjant
z wydobytą bronią wyruszył na u-
jęcie złodziei na gorącym uczyn-
ku.

Przestępcy zorjentowawszy się
po oddaniu do posterunkowego dwu
strzałów zbiegli.

W toku dochodzeń, prowadzo-
nych przez wydział śledczy w Ka-
towicach przy współudziale komi-
sariatu w Mysłowicach i posterun-
ku w Janowie natrafiono na ślad
niebezpiecznej szajki złodziejskiej,

która usiłowała właśnie zastrzelić
posterunkowego Jaźnacha.

W skład szajki wchodziło 5 osób,
wszyscy niejednokrotnie karani za
włamania i napady rabunkowe, a
to: 27-letni Paweł Labus z Roździe-
nia-Szopieniec (3-go Maja 10), brat
jego 18-letni Emanuel, 27-letni Hen-
ryk Kutowicz, 26-letni Władysław
Kosowski, 19-letni Alfons Dietrich.

Szajka posiadała swą melinę w
mieszkanu niejakich Musiołów w
Szopenicach (Krakowska 54), gdzie
dzielono się łupem.

Szkody wyrządzone przez nich
sięgają nawet kilkunastu tysięcy
złotych.

Wszyscy odpowiadać będą za u-
siłowane zabójstwo posterunkowe-
go.

Fabryka papy w płomieniach

Straż pożarna w Katowicach zaal-
mowano wczoraj przedpołudniem do
Zależa, gdzie w fabryce papy dach-
owej i przetworów smołowcowych Do-
mana powstał pożar.

Jak się okazało, wskutek przegrza-
nia, zapaliła się wybiegająca z kotła
smoła od której zapłonął drewniany
barak.

Cyfry i rzeczywistość

Rzekoma redukcja bezrobocia w Niemczech

Jednym z najczęstszych chwytów propagandowych hitlerizmu jest powoływanie się uświadczonych na redukcję bezrobocia przez rząd Hitlera. Narodowi socjaliści z triumfem podkreślają spadek cyfr zarejestrowanych bezrobotnych o — 2300000.

Pewna, nikłą zresztą, część tej redukcji bezrobocia przypisać należy ożywieniu przemysłu ciężkiego i „najcięższego” w zakresie wytwórczości militarnej. Praca na trzy zmiany w wielu fabrykach amunicji i środków chemicznych jest wymownym przykładem wpływu, jaki wywarła akcja zbrojeniowa trzeciej Rzeszy na zatrudnienie robotników.

Wzrost produkcji nie idzie bynajmniej równolegle z wzrostem spożycia. Poziom płac spadł. Jak słusznie zaznacza angielski „Economist”, zatrudnienie nowych robotników odbyło się kosztem dawniej już pracujących. Obcięto płace. Skrócono tydzień roboczy.

Nie wszyscy zarejestrowani bezrobotni otrzymują zasiłek. Na początku stycznia zgórą 900 tysięcy pozbawionych było jakiegokolwiek pomocy pieniężnej od Rzeszy, bądź też władz lokalnych.

Poza służbą domową wykluczono z ubezpieczeń od bezrobocia ogrodników, pracowników rolnych, przewoźników rzecznych oraz zatrudnionych na statkach, łodziach oraz przy kanałach.

Często odmawiana jest zapomoga spowodu nie-aryjskości lub nieprawomyślności politycznej.

Faktyczna liczba pozbawionych pracy przekracza znacznie liczbę zarejestrowanych. „Niewidzialni bezrobotni” obliczani są na 1 i pół do 2 milionów.

Znakomitym środkiem redukcji bezrobocia okazało się uwięzienie wielu tysięcy obywateli w obozach koncentracyjnych. Nie bez wpływu pozostała też ucieczka około 60 tysięcy Żydów, oraz innych wygnańców politycznych. Znaczenie swe — w sensie „redukcyjnym” posiada też prawo, zabraniające zajęcia kobietom zameżnym, gdy mąż pracuje.

Interesującą wymowę posiada liczba zatrudnionych osób, ubezpieczonych od choroby. Podczas, gdy liczba bezrobotnych zmniejszyła się według statystyki w grudniu ub. r. o 1364000 w stosunku do r. 1932, liczba ubezpieczonych wzrosła jedynie o 1100000.

264 tysiące „nowozatrudnionych” zawieruszyło się w chaosie cyfr, nieubezpieczone mimo istniejącego prawnie przymusu w tej mierze.

Wielką rolę odegrać miały w ożywieniu rynku pracy — roboty publiczne.

Utworzono „Arbeitsdienst” (służba pracy) i „Landdienst” (pracownicy rolni). Zwerbowano około 250 tysięcy bezrobotnych w wieku 18 do 25 lat. Skreśleni z listy zasiłków, otrzymali płace, niewystarczającą do najskromniejszej nawet egzystencji.

„Obozy pracy” urządzone są na sposób wojskowy. Wojskowe mundurki i dyscyplina. „Ochotnicy” otrzymują jedzenie, odzież i mieszkanie oraz drobną kwotę tygodniową. Głównym zatrudnieniem są ćwiczenia wojskowe i budowa dróg. Pracownicy biorą udział w manewrach przy

kopaniu rowów i budowie mostów.

Około 300 tysięcy bezrobotnych zatrudnionych zostało „przymusowym nakazem” urzędów pracy, które poleciły poprostu pracodawcom przyjąć „dodatkowych robotników” niezależnie od ich zbędności dla przedsiębiorstwa. Te same urzędy czuwają nad zdyscyplinowaniem robotnika, oraz nad jego wolnym czasem. „Nach-Arbeit” musi być spędzony na zebraniach organizacji hitlerowskich.

Znacznemu spadkowi płac (o przeszło 20 proc. w stosunku do r. 1931) towarzyszy stały wzrost kosztów ubezpieczenia i podatków. Powstał też szereg

„dobrowolnych” opłat np. na „Winter Helf” (pomoc zimowa), na kupno „literatury” narodowo-socjalistycznej, na cele partyjne i t. d.

Przeciętna płaca robotnika niemieckiego w przemyśle wynosi około 21 mk. tygodniowo, podczas gdy minimum utrzymania rodziny czteroosobowej (rodzice i dwoje dzieci) — wynosi 38 mk. Niedobór przy najoszczędniejszej stopie życiowej wynosi więc 17 mk. tygodniowo.

Wysiłki zmniejszenia bezrobocia — pomijając swoiste metody redukcji cyfr — spowodowały narazie katastrofalny spadek płac do poziomu, nienotowanego jeszcze od 50 lat.

Chyba o kiju żebraczym...

Spółka Bracka chce skrzywdzić inwalidów pracy

Nad głowami wielotysięcznej rzeszy inwalidów pracy i ich rodzin na Śląsku zawisła

groźba obniżki rent,

już kilka razy w ostatnich latach obrywanych wsparć pozwalających im najaką taką wegetację.

Zapowiedziana jednak ostatnia 5-procentowa obniżka zagraża egzystencji tych wykorzystywanych przy każdej okazji biedaków, którzy, by zapewnić sobie starość, nie szczędzili pieniędzy składanych na ten cel do kas Knappschaftu a następnie Spółki Brackiej.

Wprawdzie nie jest nowością, że finanse Spółki Brackiej wskutek skandalicznie rozrzućnej gospodarki mocno podupadły, to jednak winę takiego stanu rzeczy nie leży po stronie ubezpieczonych w tej instytucji inwalidów pracy, lecz zarządu S-ki Brackiej, który za to powinien być pociągnięty do odpowiedzialności. Nie po to powierzano wielomilionowe fundusze ubezpieczonych

by je trwonić,

lecz w pierwszym rzędzie, by stanowiły one stałą rezerwę na wypłatę rent inwalidzkich, wdowich i sierot.

Na jednym z zebrań starszych

brackich odbytem w grudniu r. ub. w Królewskiej Hucie zapoznawał ich dyr. Potyka oraz pp. Jonda i Liberski o stanie rokowań z Reichsknappschaftem niemieckim w sprawie regulacji składek tych członków Knappschaftu, którzy zamieszkują w Polsce.

Z dalszej części sprawozdania d-ra Potyki dowiedzieli się zebra-

fatalny mśtanie gospodarczym

Spółki Brackiej, o czym świadczy olbrzymi niedobór w sumie 6 milionów 200 tys. zł. Olbrzymią stonkunkowo sumę stanowi dług niemieckiego Reichsknappschaftu zamykający się w sumie

3 milj. 800 tys. zł.

Z tego też powodu uchwalona ma być na najbliższym walnym zebraniu Spółki Brackiej 5-procentowa obniżka świadczeń inwalidzkich przy równoczesnym podwyższeniu składek ubezpieczonych robotników (obecnie pracujących) o 20 proc.

Rentobiorcy jak również płacący składki członkowie widzą w tym kroku Zarządu

wielką krzywdę

i domagają się jednogłośnie by wo-

bec tego ponieśli pewną ofiarę urzędnicy i funkcjonariusze Spółki Brackiej. Proponują więc, by zredukować pobory urzędników wyższych o 50 procent, zaś pracowników niższych i funkcjonariuszów o 10 — 25 proc. Proponują pozbawienie liczby starszych brackich o połowę przy równoczesnym obcięciu tymże poborów o 50 proc. To ostatnie żądanie — zresztą całkiem słuszne — opierają ubezpieczeni nafiakcie

minimalnych korzyści

jakie daje instytucja starszych brackich, pobierających jak wiadomo nieuczciwie nieusprawiedliwione wysokie diety i płace. Poza domagają się inwalidzi pracy całkowitego zniesienia zasiłków dla położeń, gdyż oni w okresie opłacania składek nie korzystali zupełnie z pomocy akuszerkiej i płacili za nią z własnych funduszy. Wreszcie domagają się stanowczo zniesienia 50 proc. dopłaty za medykamenty, bowiem z obciętej do minimum renty nie są w stanie pokrywać związanych z tym wydatków.

Inwalidzi racy wychodzą z założenia, że skoro nakazem chwili jest daleko posunięta oszczędność, to Zarząd Spółki Brackiej świecąc przykładem powinien zacząć przede wszystkim

oszczędzać od góry,

by ofiary ponosili nie tylko rentobiorcy, ale również żyjący z tych rent członkowie Zarządu oraz sztab urzędniczy.

Inwalidzi z Chorzowa i okolicy.

Nie pogardzili obligacjami

Drogo opłaciła swa nieobecność w mieszkaniu p. Klara Cieślakowa z Wielkich Hajduk (Jagiellońska 9). Onegdaj, gdy bawiła u krewnych, weszli jacyś amatorzy cudzej własności do jej mieszkania, które dokładnie przeszukali i znaleźli kasę z gotówką w kwocie 80 zł. oraz kilka sztuk obligacji pożyczki do larowej, inwestycyjnej i budowlanej, nie gardząc również białym pościółką.

Poszkodowana oblicza stratę na 652 zł.

Przez chorobę stracił pracę a leczyć go nie chcą

Do codziennych prawie objawów życia pracowniczego należała skarga ubezpieczonych w Kasach Chorych pracowników zarówno fizycznych jak i umysłowych. Żale pokrzywdzonych przez Kasy Chorych polegają albo na opieszalej opiece lub też nieuwzględnianiu słusznych życzeń ubezpieczonych.

Wiadomo, że tego rodzaju instytucja nie jest w stanie wszystkim dogodzić i stąd więcej utyskiwań niż pochwał; nieraz jednak dzieją się rzeczy, które nie mogą uciec uwagi i spotkać się muszą z krytyką.

Do wiadomości naszej doszedł następujący wypadek: W mies. wrześniu ub. r. zgłosił się Józef Grodoni, zam. w Knurowie (Sienkiewicza 2) pomocnik malarz, zatrudniony w Zakładzie malarstwie Teodora Dobrowolskiego w Katowicach-Zależu (Wojciechowskiego 56) w Ogólnomięjskiej Kasie Chorych w Katowicach celem udziele-

nia porady lekarskiej. P. Grodoni skierowano do lekarza kasowego d-ra Kaufmanna który dokonał operacji dziąsła. Pomimo dalszej kuracji pacjent zapadł na zdrowiu, gorączkował a nawet ma stego powodu osłabiony wzrok. Wskutek choroby i konieczności przybywania co drugi dzień z Knurowa do Katowic Grodoni utracił pracę a cały zarobek musiał obrócić na pokrycie kosztów przejazdu koleją.

Obecnie nie zarabia i nie posiada on żadnych funduszy na dalsze leczenie, a Kasa Chorych nie przyznaje się do Grodoni, twierdząc, iż utraciłszy pracę, utracił tem samem prawa do zasięgania porad lekarskich i korzystania z leków i zasiłków chorobowych.

Ponieważ jest tu coś nie w porządku, przypuszczamy, że zarząd Kasy Chorych w Katowicach zbada ten wypadek i naprawi ewentualną krzywdę wyrządzoną p. Grodoniowi.

Dodatek humorystyczny

Bajka o szczęśliwym małżeństwie

Opowiem wam bajkę:
Było raz bardzo szczęśliwe małżeństwo.

Franciszek, lat 52, różowy, pulchny, łysawy z uśmiechem na grzbiech, wilgotnych ustach, wiecznie zadowolony i cieszący się radością życia małżeńskiego.

Z zawodu bankier.
Emilia, o lat 16 młodsza, zaw-

FALSZYWA MONETA

Panna Marysia, kupując coś w sklepie, płaci fałszywą pięciotówką. Sklepiarka zwraca jej pieniądze, mówiąc:

— Przecież to fałszywa moneta. Jak można było przyjąć to i nie zauważyć?

— Kiedy ja to dostałam pociemku! usprawiedliwia się panna.

TO NIE TEN SAM

Przed sądem staje jakiś osobnik, oskarżony o kradzież.

— Imię i nazwisko? — pyta sędzia.

— Józef Poniatowski!

— No, no! Słynne nazwisko! — dziwi się sędzia.

— Tak panie sędzio — odpowiada przestępca — ale muszę zaznaczyć, że nie jestem tym Poniatowskim, którego pan sędzia ma na myśli.

DEWALUACJA

— Co pan powie, panie Rosenblum, na dewaluację dolara?

— Przepraszam, panie Kon, ale co to znaczy dewaluacja?

— Pan nie wie, co znaczy dewaluacja?

— Nie wiem!

— No widzi pan! To dlaczego pan się oburza, gdy ja się pytam?

— Bo ja nie wiem, ale się przynajmniej nie pytam!

PODZIAŁ PRACY

Wiktor pokusił się na wizytę do ciotki. Ciotka wypytuje go o postępy w nauce, wreszcie zadaje pytanie:

— Mój Wicusiu czy ty odmawiasz pacierz?

— Tak — odpowiada młodek — modli się co w eczór, jak się kładę spać, żeby Bozia uważała na mnie, kiedy będę spał.

— A rano?

— Rano to nie, bo w dzień mogę sam na siebie uważać.

ZASWIADCZENIE

Pewien, skazany na śmierć, bandyta zachorował na tyfus. Odwieziono go do wiecznego szpitala. Gdy chory wyzdrowiał lekarz wydał mu świadectwo:

„Pacjent czuje się już zupełnie zdrowy i bez szkody dla swego zdrowia może odcierpieć karę“.

W URZĘDZIE

Kupść i Lewarek wchodzi do nowego urzędu pocztowego.

— Czy ten urząd jest już wogóle otwarty? — pyta Kupść.

— Naturalnie. Czy nie widzisz, że nad tamtem okienkiem wywieszona jest kartka: „Zamknięte“.

MIŁOŚĆ W NIEMCZECH

— Powiedz mi, najdroższa, czy przeszłość twoja jest bez skazy?

— Mam dziecko z fordanserem.

— To głupstwo, chce wiedzieć, czy nie masz nieryjskiego przodka.

CUDA PRZYRODY

Pan Arystydes Margulies, zwiedza w towarzystwie małżonki ogród zoologiczny.

Właśnie zatrzymują się przed jakąś klatką.

— Tu proszę państwa — objaśnia dozorca — widzimy śmiejącą się hienę. Jest to niezwykle interesujące zwierzę. Je raz na dziesięć dni, a pije tylko co trzy tygodnie...

Pan Margulies dziwi się:

— To z czego ona się śmieje?

sze jeszcze piękna, blondyna o alabastrowej karnacji ciała — róża w pełni rozkwitu lata.

Najmilszym i najserdeczniejszym przyczynkiem w tej symfonii szczęścia małżeńskiego, był jednak pan Karol, stary i wypróbowany przyjaciel Franciszka i Emilii. Dobry duch tego domu, bez którego pan Franciszek nie mógłby sobie poprostu dać rady w życiu.

Pan Karol był idealnym partnerem do bridge'a w czasie długich, jesiennych wieczorów; pan Karol umiał zawsze złapać odpowiednią falę na 6-cio lampowym aparacie radiowym pani Emilii, towarzyszył jej do teatru, czy do kina, kiedy pan Franciszek zostawał w domu, aby sobie dokładnie przestudiować „Kurjerka“, wyreczał oboje w setkach spraw — słowem: ideał człowieka i przyjaciela.

Lata miały w szczęściu i bez-

trosce. Aż nagle, grom z jasnego nieba. Pani Emilia umarła nagle i niespodziewanie.

I dnia pewnego, stał pan Franciszek nad grobem swojej żony. Stał twardo i nieruchomo, nie uro niwszy ani jednej łzy. Ból się w nim zapiekł widocznie, bo przez cały czas obrzędu pogrzebowego nie drgnął, ani nie zapłakał. Płakał natomiast gorzko i serdecznie pan Karol. Blady jak trup, trząsł się i zawodził spazmatycznym łkaniem. Wrócili z pogrzebu do domu: Franciszek i Karol. W pustym i smutnym mieszkaniu zasiadli obydwa przyjaciele, nie mówiąc do siebie ani słowa. Franciszek ujął twarz w dłonie i zadumał się głęboko, podczas gdy Karol zawodził i szlochał, jak małe dziecko. Spazm tłumionego płaczu wstrząsał jego barczystą, muskularną postać i targał nim, jak

wiatr gałązką osiki. Wtedy wstał Franciszek ze swego fotelu. Przysiadł do przyjaciela i położywszy mu rękę na ramieniu, rzekł głosem drgającym ze współczucia.

— Uspokój się przyjacielu! Trzeba być mężnym! Nie płacz! Po dniach chmurnych, słońce zawsze pięknie świeci... Uspokój się Karolu!... Ja się jeszcze raz ożenię...

CISZEJ, SERCE, CISZEJ...

Feliks Wiaderko siedzi w parku z panną Józia.

Zapada wieczór. W powietrzu unosi się upojna woń bzu. W zaroślach śpiewają słowiki.

Feliks bierze za rękę swą towarzyszkę.

— Panno Józio — szepcze głosem dyszącym namietnością — czy chce pani być moją?

— Już w zeszłym tygodniu mówiłam panu że nie chce.

— Ach, przepraszam, to pani była?

PRAWO

— No, jak tam twoja sprawa? Słyszałem żeś zaskarżył właściciela psa, który cię ugryzł w nogę.

— Owszem, ale przegrałem sprawę.

— Dlaczego?

— Bo adwokat przeciwnej strony dowodził sądowi, że to ja psa ugryzłem!

W WAGONIE

— Ja jestem wdową.

— Ach tak!... A ja jestem wdowcem.

— Ach jak to ładnie z pańskiej strony.

WSPÓŁCZESNE DZIECKO

— Spójrz Zosiu, w tym domu urodził się Goethe.

— A nigdzie nema napisu, że tu jest klinika.

Waciu jakal się straszliwie. Pewnego razu przeczytał ogłoszenie instytutu leczącego wszelkie wady wymowy. Postanowił zapisać się na kurs. I rzeczywiście, po tygodniu wymawiał już bez zająknięcia trudne zdanie.

„Nie pieprz Piotrze wieprza pierzem“ Zachwyceni rodzice winszowali mu sukcesu. Waciu był nieco zażenowany temi gratulacjami i odpowiedział:

— C... co z... z... z te-tego, kiedy t... to zda... damie nie do do k... k...: każdej ro-ro-rozmowy p... p... p...: pasuje.

ROZPORZĄDZENIE

W Kłaju prawie zawsze, kiedy wybuchł pożar, instrumenty straży pożarnej szwankowały.

Wobec tego magistrat Kłaja wydał rozporządzenie, mocą którego przyrządy używane przy pożarach mają być uprzednio sprawdzone, najpóźniej na dwa dni przed wybuchem p. żaru.

ROZTARGNIENIE

Dr. Alojzy Pupko odwiedza pacjenta. Siada na łóżku i każe pokazać język. Następnie każe powiedzieć aaaa i oddychać. W końcu kręci głową i mówi:

— Stan pana nie jest groźny, ale dziwi mnie to, że pan nie może podnieść nóg.

— No, jakim sposobem, jak pan na nich siedzi.

SPRYCIARZ

Matka zwraca się do małego Salusia:

— Ciekawe. Wczoraj zostawiałam na stole dwa jabłka. Przychodzę dziś z rana i jest jedup. Jak to się stało, Salusiu?

— To nie moja wina, mamusi! Wczoraj wieczorem było tak ciemno, że drugiego zupełnie nie zauważyłem.

ROZMOWA

Pan Antoni Konewka spotyka Hipolita Gzysa. Spacerują przez jakś czas razem i rozmawiają.

— Co słychać u pana, panie Konewka..

— Tak, sobie...

— A jak interesy?

— Ot... tak...

— A zdrowie?

— Dziękuję.

— Jak się miewała żona i dzieci?

— Dobre.

W JEDNOCI SIŁA

Rabin Ryczywół podczas rannego spaceru spostrzegł na drodze jakiegoś ubożego Żyda, ocierającego się plecami o drzewo.

— Co ci jest przyjacielu?

— Pchły mnie gryzą — odparł tamten.

Rabin zabrał biedaka do siebie, kazał mu się umyć i zaopatrzył go w czystą bieliznę i ubranie.

Wkrótce całe miasteczko wiedziało o tym wypadku.

Cypkin i Bajgeles postanowili wyzyskać dobre serce rabina. Stanęli na

DOWÓD

Pan Izidor Rancman zgłosił się do rabina.

— Rebe — powiada — chciałbym uzyskać rozwód.

— Dlaczego?

— Bo żona mnie zdradza!

— Świadców masz?

— Nie.

— To nie będę mógł dać ci rozwodu. Do tego muszę mieć koniecznie jakiś niezbity dowód, inaczej nic stego.

— A skąd ja wezmę dowód?

— To twoja rzecz! Mogę ci jednak dać radę. Kup sobie fotograficzny aparat i postaraj się sfotografować żonę w momencie, kiedy cię będzie zdradzała. Oczywiście musisz być bardzo ostrożny i tak się urządzić, żeby niczego nie zauważyła.

Pan Izidor podziękował rabinowi

KOSZULA

Do sklepu z konfekcją męską wchodzi klient.

— Poproszę o sportową koszulę.

— Jaki numer? — pyta grzecznie sprzedawca.

— Trzydziesty ósmy.

Klient przez chwilę ogląda kilka koszul, wreszcie wybiera jedną:

— A ciocia zdrowa?

— Ano...

Zbliżyli się w ten sposób do domu Gzysa.

— No, tu mieszkam — żegna się Gzys — bądź pan zdrow, panie Konewka, dowiedzenia, wszystkiego najlepszego.

— Dowiedzenia. Panie Gzys, wie pan, kiedy człowiek trochę się tak wygada, to mu potem rzeczywiście o wiele lepiej na duszy.

— A ciocia zdrowa?

— Ano...

Zbliżyli się w ten sposób do domu Gzysa.

— No, tu mieszkam — żegna się Gzys — bądź pan zdrow, panie Konewka, dowiedzenia, wszystkiego najlepszego.

— Dowiedzenia. Panie Gzys, wie pan, kiedy człowiek trochę się tak wygada, to mu potem rzeczywiście o wiele lepiej na duszy.

— A ciocia zdrowa?

— Ano...

Zbliżyli się w ten sposób do domu Gzysa.

— No, tu mieszkam — żegna się Gzys — bądź pan zdrow, panie Konewka, dowiedzenia, wszystkiego najlepszego.

— Dowiedzenia. Panie Gzys, wie pan, kiedy człowiek trochę się tak wygada, to mu potem rzeczywiście o wiele lepiej na duszy.

— A ciocia zdrowa?

— Ano...

Zbliżyli się w ten sposób do domu Gzysa.

— No, tu mieszkam — żegna się Gzys — bądź pan zdrow, panie Konewka, dowiedzenia, wszystkiego najlepszego.

— Dowiedzenia. Panie Gzys, wie pan, kiedy człowiek trochę się tak wygada, to mu potem rzeczywiście o wiele lepiej na duszy.

— A ciocia zdrowa?

— Ano...

Zbliżyli się w ten sposób do domu Gzysa.

— No, tu mieszkam — żegna się Gzys — bądź pan zdrow, panie Konewka, dowiedzenia, wszystkiego najlepszego.

— Dowiedzenia. Panie Gzys, wie pan, kiedy człowiek trochę się tak wygada, to mu potem rzeczywiście o wiele lepiej na duszy.

— A ciocia zdrowa?

— Ano...

Zbliżyli się w ten sposób do domu Gzysa.

— No, tu mieszkam — żegna się Gzys — bądź pan zdrow, panie Konewka, dowiedzenia, wszystkiego najlepszego.

— Dowiedzenia. Panie Gzys, wie pan, kiedy człowiek trochę się tak wygada, to mu potem rzeczywiście o wiele lepiej na duszy.

— A ciocia zdrowa?

— Ano...

Zbliżyli się w ten sposób do domu Gzysa.

— No, tu mieszkam — żegna się Gzys — bądź pan zdrow, panie Konewka, dowiedzenia, wszystkiego najlepszego.

— Dowiedzenia. Panie Gzys, wie pan, kiedy człowiek trochę się tak wygada, to mu potem rzeczywiście o wiele lepiej na duszy.

— A ciocia zdrowa?

— Ano...

Zbliżyli się w ten sposób do domu Gzysa.

Na międzynarodowym Kongresie w Genewie ostro potępili policyjną reglamentację prostytucji najświatlejsi lekarze i wybitni uczeni

Główne zasady uchwalone na pierwszym międzynarodowym kongresie abolicjonistów w Genewie można streścić w sposób następujący:

„Federacja żąda prawa samostanowienia i uszanowania wolności indywidualnej jednostki, jako podstawy odpowiedzialności osobistej. Federacja nie uznaje w dziedzinie ustawodawstwa dotyczącego obyczajności żadnego stanu wyjątkowego, stosowanego pod płaszczykiem policyjnej obyczajowej twierdząc, że państwo podkopuje zasadę odpowiedzialności własnej i wobec siebie, oraz podstawę etyki społecznej, skoro zapewnia mężczyźnie i niektórym kategoriom kobiet bezkarność w sprawach obyczajności.

Jeżeli państwo za wspólny akt seksualny zagraża jedynie kobiecie konsekwencjami prawa, głosi tem samem niezdrową ideę, że dla każdej płci istnieje inna moralność.

Wobec tego, że zjawisko osobistej prostytucji jest kwestją raczej sumienia i nie zawiera w sobie istoty przestępstwa, ingerencja prawa na polu obyczajności winna ograniczać się do następujących wypadków:

- 1) do karania nierządu, dokonanego lub usiłowanego przy pomocy siły i podstęp;
- 2) do karania nierządu, dokonanego lub usiłowanego z osobą mi nieletniem lub tej samej płci, o ile są nieletnie;
- 3) do karania obrazy publicznej obyczajności;
- 4) do karania zachęcania do rozpusty oraz do karania stręczycieli, przyczem za współwinnych należy uważać osoby które opłacają pośredników i ciągłą tego zyski.

* * *

Czy ktokolwiek po zaznajomieniu się temi żadaniami może uważać je za niesłuszne lub romantyczne?

Przytoczymy tu tylko jeden fakt, który mówi więcej niż całe tomy memoriałów. W r. 1871 odbył się w Brukseli międzynarodowy kongres lekarzy, hołdujących idei reglamentaryzmu.

Podkreślamy: hołdujących idei reglamentacji czyli tego systemu, który panuje obecnie.

Belgijski minister Jules Le Jeune, który przewodniczył obradom tego kongresu, oświadczył na zakończenie:

„Trzeba wiele czasu, moralnej pracy i ofiar, by powszechną opinię publiczną przekonać niezbitemi dowodami, iż przepisy policyjne, które pod pozorem ochrony zdrowia publicznego i higieny społecznej dotychczas stosowano,

są potworne i nieodpowiednie.

Dziś nadszedł najwyższy czas, aby reglamentację prostytucji potępić jako niemoralną, nieliczącą z godnością człowieka i niespełniającą swego zadania“.

* * *

Zważmy raz jeszcze, że wszyscy ludzie posiadają równe prawa. Prawa te nie wypływają z żadnych ustaw, albowiem ustawy są raczej milczącą zgodą i przyzwoleniem na te prawa naturalne. Prawa pociągają za sobą obowiązki. Nikt nie może korzystać z różnych praw i różnych obowiązków.

Reglamentacja policyjna prostytucji stoi zatem w rażącej sprzeczności z prawem powszechnie obowiązującym i zasadami moralności. Nic na to nie pomogą obrońcy starych, spróchniałych i ziejących zgnilizną moralną zwyczajów.

Przyszłość świata, ludzkości i społeczeństw nie może się opierać na konserwacji i podtrzymaniu wszystkiego zła, którym obarczyła nas przeszłość.

Wierzmy w lepszą i jaśniejszą przyszłość, polegającą na odrzuceniu wszelkich nieprawości i krzywd społecznych — a budowaniu coraz mądrzejszych, uczciwszych i prostszych form współżycia.

W tych zaś formach problem prostytucji w tej postaci, w jakiej widzimy ją dzisiaj — pomieścić się w żaden sposób nie może.

Obrońcy reglamentacji nie mogą się w żaden sposób pogodzić z faktem, że cały ten system poniósł zupełną klęskę na polu społecznym, naukowym, higienicznym, etycznym i prawnym, a widząc z drugiej strony niezwalczoną wymowę postępu i rzeczywistości — próbują się chronić za szaniec nazwany neoreglamentacją. Ta neoreglamentacja, która, jak nam wiadomo, obowiązuje obecnie m. in. i w

Polsce, jest niczem innem, jak jeszcze jednym tchórzliwym wykrętem wiekowej obłudy społecznej i zasady podwójnej moralności.

Nigdy i żaden prawodawca nie walczył z prostytucją, nie próbował walczyć z istotą prostytucji. Najwięksi jej wrogowie uważali ją jedynie — za konieczne zło społeczne. Tolerując więc prostytucję, rozpoczęli bezwzględną walkę z prostytutkami.

Chcąc w dalszym ciągu utrzymać istniejący stan rzeczy, niektóre kraje przyjmują zasadę że prostytucja (czyli oddawanie siebie różnym mężczyznom bez wyboru — według dawnego prawa rzymskiego) jest pewnego rodzaju przestępstwem.

Ale dlaczego w takim razie karze się za to „przestępstwo“ tylko tę biedną dziewczynę, która sprzedaje swe ciało, aby żyć? Dlaczego nie używa się specjalnych metod i przepisów do wszystkich stosunków płciowych odbywających się poza małżeństwem?

I dlaczego uwalnia się od wszelkiej odpowiedzialności mężczyznę, który jest koniecznym współnikiem w takiej akcji? Czy może rozgrzesza go ten fakt, że prawie zawsze stoi wyżej umysłem, wykształceniem i uświadomieniem społecznym od każdej z tych kobiet, które się bezkarnie posługują?

Takich pytań możnaby zadawać tysiące. I nigdy na nie nie otrzymamy odpowiedzi, gdyż przyparta do muru „moralność“ społeczna daje odrazu nura do jakiejś kryjówki, lub, co się zdarza najczęściej, przyobleka się w togę obrażonej cnoty i nie chce mówić o pornograficznych i brudnych tematach.

Gorzej, jeśli ktoś ma odwagę i śmiałość mówić o tych wrzodach społecznych, zakrzyczą go ci moralisci odrazu i powiedzą w

„najlepszym wypadku, że „lubuje się w obrzydliwościach i zgniliznie“.

Takiemu jednemu z drugim cnotliwcowi wszystko jedno co się dzieje, na wszystkie potworności i niesprawiedliwości zgodzi się — byle mu wzamian za to zapewniono wygodę i spokój.

Spróbujmy więc raz jeszcze zajrzeć za kulisy metod, które społeczeństwo walczy z prostytutką.

Czy sam fakt zetknięcia się dwu osób pełnoletnich z pełną świadomością obopólną zgodą jest przestępstwem?

Prawodawca musi odpowiedzieć przecząco, gdyż w przeciwnym razie powinny istnieć przepisy karzące każdy stosunek między kobietą a mężczyzną poza małżeństwem.

Czy przestępstwem jest może oddanie się za zapłatę? Czemuż w takim razie nie ściga się z całą srogością prawa wszystkie kobiety, którym mężczyzna w tej czy innej formie płaci? Może dlatego, że jedne oddają się dla klejnotów, a drugie poto, aby jeść?

Czy kobieta oddająca się w mniejszej mierze korzysta z prawa rozporządzania się swoim ciałem, aniżeli płacąc jej mężczyzna swoim majątkiem?

Musimy przecież te wszystkie sprawy odrzucić jako nieistotne. Jeżeli więc obcowanie cielesne nie jest przestępstwem, jakim prawem ściga się specjalnymi sankcjami i przepisami prostytutki?

Jedną mają teraz tylko odpowiedź zwolennicy reglamentacji. „My nie ścigamy prostytutki, że kupczy swoim ciałem — mówią — ale dlatego, że stanowi groźbę choroby dla społeczeństwa“.

I teraz dochodzimy do sedna zagadnienia. Czy chore wenerycznie są tylko prostytutki? Najgłębsza statystyka nam na to odpowie.

Dlaczego więc tylko te istoty są tropione w imieniu prawa? Cóż to za prawo higieny, które mówi, że każdy człowiek chorując nie jest odpowiedzialny przed społeczeństwem i nie jest szkodliwy dla jego zdrowia, tylko jedna, jedyna, rejestrowana prostytutka?

Dumą reglamentacji policyjnej jest zasada podwójnej moralności, która stosuje rygory wyjątkowe do nielicznej garstki kobiet, pozostawiając na uprzywilejowanym stanowisku całą olbrzymią resztę kobiet i wszystkich mężczyzn.

Tego rodzaju obłuda musi się mścić na całym poziomie moralnym naszego życia społecznego.

I nie ostoł się ani na chwilę — przed trybunałem naszego sumienia.

Tak się bawią ludzie bogaci.

Na papierze bardzo ładnie - a jak w życiu?..

Przepaść między inspektorem pracy a robotnikiem

Każdy boi się bezrobocia — więc milczy i cierpi...

Często zdarza nam się słyszeć narzekania, zwłaszcza z ust przemysłowców, właścicieli warsztatów i t. p. na nadmierną rozbudowę ustawodawstwa społecznego w Polsce. Przyjrzyjmy się jednak jak sprawa ta wygląda na terenie zakładów, zatrudniających pracowników.

Weźmy np. najważniejszą, zdawałoby się najbardziej już wprowadzoną w życie ustawę o 8 godz. dniu pracy.

W dużych przedsiębiorstwach jest ona naogół stosowana, chociaż i to z pewnymi zastrzeżeniami, w małych, zwłaszcza w warsztatach rzemieślniczych prawie zupełnie zaniedbywana.

Zdarzają się jednak i fabryki dość duże, zatrudniające po 200, 300 pracowników, gdzie praca trwa po 10 godzin. Przybyłemu do jednej z takich fabryk inspektorowi pracy oświadczyli o tem otwarcie tak robotnicy jak i przemysłowiec, który dodał, że skoro pan inspektor sobie życzy, on może wprowadzić 8 godzinny dzień pracy, stawki zarobków są jednak tak obliczone, że dopiero przy 10 godzinach robotnik jest w stanie zarobić do 3 zł. dziennie.

W innej, pewnej dużej fabryce łódzkiej istnieje „na papierze” przerwa obiadowa, ale w rzeczywistości wszyscy robotnicy w godzinach tych pracują normalnie.

Jest również zakaz pracy nocnej dla kobiet. Wielu przedsiębiorców nie przestrzega go jednak, inni zaś, chcąc go obejść wprowadzają t. zw. przedgodziny, a więc zamiast dozwolonej ustawowo godz. 5, rozpoczynają pracę o 3, 4 rano.

Cóż na to inspektorzy pracy specjalnie powołani do czuwania nad przestrzeganiem obowiązujących ustaw?

Niestety praca ich napotyka na niezmiernie ciężkie do pokonania przeszkody, stwarzane przede wszystkim przez sytuację w jakiej znajduje się obecnie robotnik, przez zbyt małą ilość inspektorów oraz brak odpowiedniej sankcji prawnej — władzy spoczywającej w ich rękach.

Trudno sobie wyobrazić, by wszystkie zakłady pracy mogły być odpowiednio często odwiedzane i kontrolowane, skoro na 52 tys. tych przedsiębiorstw, zarejestrowanych w ministerstwie, jest 112 inspektorów, obarczonych jeszcze załatwianiem dużej ilości „papierków”, związanych z ich pracą.

Weźmy jednak wypadek w którym inspektor przychodzi do fabryki, skąd doszły go słuchy, że robotnicy pracują zbyt długo. W takim wypadku musi on spisać protokół o przekroczeniu terminu pracy, ale coż stego, skoro takiego protokołu nie podpisze

żaden robotnik, bo wie, że mu za to grozi wyrzucenie z fabryki. Przykłady takie już bywały. Wystarczyło nawet udzielenie kilku najniewinniejszych odpowiedzi inspektorowi, to też robotnicy rozmowy z nim boją się jak ognia.

Bywały także fakty, że jedna grupa pracowników wnosila skargę do inspektora na jakąś niesprawiedliwość, która im się działa. Inspektor interwenjował, przemysłowiec natychmiast zastosował się do życzenia, ale w krótkim czasie prowadzrzy takiej akcji tracili pracę.

Ta sytuacja robotników, to przeszkoda, z którą najtrudniej walczyć.

Bardzo ważnym jest również fakt, że inspektor nie ma możliwości obrony robotnika przed nadmiernym wysiłkiem. Nie istnieją bowiem w tym kierunku żadne normy, określające minimum ani maximum nakładanej nań pracy i jej tempa, walka więc z wyzyskiem sił robotnika jest bardzo ciężka.

Zdawałoby się natomiast, że ustawy odnoszące się do bezpieczeństwa pracy i higieny leżeć powinny po myśli przedsiębiorców i być przez nich przestrzegane. I tu jednak dzieje się inaczej. Higiena i bezpieczeństwo kosztują drogo, robotnik jest o wiele tańszy. Wrazie nieszczęśliwego wypadku opuszcza on fab-

rykę, stając się ciężarem zakładu ubezpieczeń i państwa.

Robotnik nie jest również dostatecznie broniony przed wyzyskiem materialnym, niema bowiem ogólnej ustawy, określającej minimum zarobków. Bronią są tu jedynie umowy zbiorowe, ale inspekcja pracy ma wobec nich moc prawną jedynie na Śląsku, Pomorzu i w Poznańskim.

Na tem tle inaczej przedstawiają nam się tak okrzykane dobrodziejstwa ochrony pracy. Trudno zaprzeczyć, że istnieje w tej dziedzinie wiele racjonalnych i pożytecznych przepisów, od istnienia ich jednak na papierze do wprowadzenia w czyn — droga jeszcze daleka.

Sobowtór Gorgonowej przed sądem

5 lat więzienia za zabójstwo okrutnego Kochanka

KRAKÓW, 20.1. Wczoraj odbyła się przed krakowskim sądem okręgowym sensacyjna rozprawa przeciw Katarzynie Głowackiej, oskarżonej o to, że dn. 9 listopada ub. r. w lokalu II komisariatu policji w Krakowie

ugodziła siekierą w głowę swego kochanka Stanisława Śliwińskiego, który w dwa dni po zabicu zmarł w szpitalu. Oskarżona — młoda kobieta, ładnie podobna z wyglądu do Gorgonowej i nosząca zupełnie takie same futro, zeznania swoje składa wśród spazmatycznego płaczu.

W 1919 r. wyszła za mąż za posterunkowego policji konnej, który ją maltretował, trwonil pieniądze, wskutek czego

uciekała od niego i zamieszkała u matki. W trzy lata później

znów poznała kolegę męża, Stanisława Śliwińskiego, z którym wyjechała do Sosnowca i Mysłowic, gdzie mieszkali 8 lat, poczem wróciła do Krakowa. Głowacka za otrzymaną kwotę 2.900 zł. za sprzedany grunt wybudowała sobie dom w Pychowicach pod Krakowem i założyła tam sklep. Śliwiński był stałym na jej utrzymaniu, począł

trwonić jej majątek, przyczem znęcał się nad nią, a raz strzelił do niej z rewolweru, lecz w ostatniej chwili wytrącił mu broń z ręki.

Mimo, że zdradzał ją z innymi kobietami, robił jej ustawiczne sceny zazdrości. Jednym słowem przeżyła

piekło na ziemi. Na kilka dni przed tragedią przepisała na swoje nazwisko sklep który dotąd

był zapisany na Śliwińskiego, co tak wzburzyło Śliwińskiego, że dnia 9 listopada zjechał czterema wozami przed sklep Głowackiej podczas jej nieobecności, załadował cały inwentarz sklepu i mieszkania i zamierzał wszystko wywieźć do sąsiedniej wsi. Gdy Głowacka nadesza i usiłowała przeszkodzić mu — chwycił siekierę.

Wezwana policja poleciła Śliwińskiemu udać się z furami naładowanymi do II komisariatu policji. Tu doszło znów do sprzeczki. Słyszając jakąś obelgę pod swoim adresem, Głowacka nie zapamiętała nad sobą i trzymaną w ręku jako dowód rzeczowy siekierą, zadała Śliwińskiemu cios w głowę. Zeznania świadków wypadły dla oskarżonej obciążająco. Sąd skazał ją na 5 lat więzienia za zabójstwo w afekcie. Obrona zapowiedziała apelację.

Nawet wariatowi nie darują...

Proces obywatela polskiego w Gdańsku

GDANSK, 20.1. Przed gdańskim sądem apelacyjnym odpowiadał wczoraj obywatel polski Manasse Feyermann za to, że w dniu 21 lipca ub. roku napadł na ulicy Langgasse na egzemplarz narodowo - socjalistycznego pisma „Der Danziger Vorposten”. Według aktu oskarżenia Feyermann zamierzał przez to sprowokować hitlerowców. W poprzedniej instancji skazano go na dwa tygodnie więzienia.

Zaznaczyć należy, że oskarżony jest

człowiekiem umysłowo chorym, wynika m. in. z tego, co twierdził na wczorajszej rozprawie sądowej, że celem stawienia się przed sądem, gdzie zjawił się ze starą walizką w ręku odbył w ciągu kilku dni pieszko drogę 400 km. z Polski do Gdańska.

Sąd apelacyjny wydał pomimo to wyrok, podwyższający karę na trzy miesiące więzienia, nakazując natychmiastowe aresztowanie.

„Urządowe ograbienie” Polaka

wydalonego z Niemiec

Na przejściu granicznym Bytom — dworzec onegdaj wydały władze niemieckie 18-letniego Ludwika Targosza, pochodzącego z Rydułtów pow. Rybnik, ajko uciążliwego obcokrajowca.

Targosz wyjechał do Niemiec w grudniu ub. r. i znalazłszy tam pracę zarabiał 70 mk. miesięcznie. Przed kilkoma dniami został przytrzymany w Gliwicach przez szturmowca hitlerowskiego. Po stwierdzeniu, iż jest obywatelem pol-

skim, Targosza osadzono w areszcie, odbierając mu ciężko zapracowane pieniądze. Onegdaj został Targosz zwolniony. Odmówiono mu zwrotu gotówki, natomiast wręczono mu 2 złote i oświadczone, że pieniądze stanowiące jego własność zostały rozdane biednym.

Opisany wyżej wypadek może mieć miejsce tylko w Hitlerji. Dlatego lepiej nie przekraczać granicy niemieckiej.

Pogrzeb

ś. p. H. Paderewskiej

PARYŻ, 20.1. Pogrzeb ś. p. Heleny Paderewskiej odbył się wczoraj przed południem w Montmorency. Nabożeństwo żałobne odprawił ks. kanonik Guignard w otoczeniu duchowieństwa. Po odśpiewaniu egzekwji kondukt wyruszył na znany cmentarz miejscowy, na którym spoczywa wielu wybitnych Polaków. Za trumną szedł Ignacy Paderewski w towarzystwie ambasadora Chłapowskiego.

Zwłoki zmarłej złożono w grobie rodzinnym. Mogiłę pokryły liczne wieńce.

Skok na dno

430-metrowego szybu

KRÓLEWSKA HUTA, 20.1. W kopalni „Pokój” w Nowym Bytomiu, Cwolek, 50-letni górnik z Nowego Bytomia skoczył do szybu głębokość 430 m., ponosząc śmierć na miejscu. Ciało jego wydobyto zniekształcone. Powodem tego kroku był prawdopodobnie rozstrój nerwowy. Osiemnać on żonę i kilkoro dzieci.

Z dzungli przemysłu śląskiego

Subwencje dla irrydenty niemieckiej jako kosztu inwestycji

Afera Spółki Akcyjnej „Wirek” i S. A. „Godulla” oraz „Gotab” porusza powoli przechodzić w pamięć opinii społecznej. Wprawdzie dyrektorzy tych firm przebywają nadal w więzieniu

śledczym, jednak sama sprawa znikła już ze szpalt prasy i potocznych rozmów. Tymczasem, jak nas dobrze poinformowane osoby zapewniają, na dnie całej tej sprawy — poza oczywiście przestępstwem skarbowym — tkwi wcale

pikantna historia, demaskująca po raz niewiadomo który prawdziwe oblicze większości przedsiębiorstw Śląska.

W toku dochodzeń ustalono, jak już w swoim czasie donosiliśmy, że prowadząca szereg większych robot budowlanych firma „Gotab” wystawiła S. A. „Wirek” również i fikcyjne faktury, a m. in. na 600 tys. zł.

Oczywiście kosztu te, jako „inwestycyjne”, wykazano w księgach i zmniejszył się o odpowiednią kwotę dochód Skarbu. Tymczasem 400 tys. zł. z tej sumy

otrzymał „Volksbund” na swoje irrydentyjne cele, a 200 tys. stanowiło fundusz „dyspozycyjny” na cele wyborcze bloku niemieckiego.

Nie mielibyśmy nic przeciw subwencjonowaniu przez przemysł nawet „Volksbundu”, co zresztą ma miejsce. Jednakże nie możemy się zgodzić na obarczanie kosztów produkcji sumami na cele **niemieckiej irrydenty.**

W wydatkach tych bowiem uczestniczy w ten sposób polskie gospodarstwo narodowe, polski konsument i wreszcie Skarb.

Oczywiście niemieckim wielmożom przemysłu śląskiego podoba się

system przerzucania kosztów swoich sympatii polityczno-narodowościowych na społeczeństwo polskie, tak jak koszty kryzysu starają się pokryć z kieszeni **robotnika polskiego,**

jednakże opinia Śląska i całego kraju potrafi się temu w sposób bardzo zdecydowany przeciwstawić.

Przykład z S. A. „Wirek” wskazuje, iż ma się tu do czynienia nie z odosobnionym wypadkiem a po prostu systemem. Dlatego też musimy domagać się od władz poddania

dokładnej rewizji i tych wszystkich przedsiębiorstw, gdzie istniała również możliwość podobnych „inwestycji” i zapobiec faktom podobnym na przyszłość.

Nietylko jednak należy myśleć o „generalach”. Najlepszy „general” z najlepszą armią — polskim robotnikiem na Śląsku, przegra każdą batalię, nie mając sztabu i oddanych oficerów wykonawców.

„Rabarber” w areszcie

Policja w Lipinach zatrzymała wczorajszej nocy poszukiwanego za liczne kradzieże Jana Wawoczego, mieszkańca Lipin (Kościełna 1), którego osadziła w areszcie. Wawoczny targnął się czynnie na eskortujących go posterunkowych, którzy zmuszeni byli dla złamania oporu uciec się do użycia pałki gumowej. Dwa bolesne dotknięcia „rabarbaru” uspokoiły złodzieja.

Tymczasem w takiej „Wspólnocie Interesów”, która dziś ma polski zarząd,

raptem 30 proc. urzędników generalnej dyrekcji zalicza się do polskości...

O płace akordowe w hutnictwie

Posiedzenie Wydziału Fachowego

Jak się dowiadujemy, organizacje zawodowe metalowców poddały rewizji swoje stanowisko odnośnie wzięcia udziału w posiedzeniu Wydziału Fachowego przy Związku Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego, który ma zająć się zatargiem o wysokość płac akordowych w przemśle hutniczym po uznaniu się Komisji Arbitrażowej za niekompetentną w tej sprawie. Posiedzenie to wyznaczone jest na poniedziałek 22 b. m.

Wydaje się nam jednak, iż Wy-

Pomysłowi fabrykanci rowerów łagodnie ukarani

Z Rybnika donoszą: Przed zamiejscowym wydziałem sądu okręgowego w Rybniku odpowiadali wczoraj mieszkańcy Rydułtów Jan Kruczek i Konrad Szkatuła, którzy w swoim czasie założyli sobie fabryczkę rowerów, zestawiając je ze starych części sprowadzonych z Czechosłowacji i Niemiec, przy-

czem zaopatrywali je własną marką firmową.

Interes dobrze prosperował, kres temu położyła jednak policja. Oskarżeni tłumaczyli się, iż nie zdawali sobie sprawy z karygodności zaopatrywania rowerów we własne znaki i prosili o łagodny wy-

miar kary.

Skazano ich po 6 miesięcy.

Krewki restaurator dostał pół roku więzienia

Sąd okręgowy w Katowicach skazał wczoraj restauratora Domina Dadoka na 6 miesięcy więzienia za pobicie.

Dadok mając nieporozumienia z

Janem Nowakiem, kiedy ten przybył do niego do restauracji, po sprzeczce tak dotkliwie pobił go kuflem od piwa, że Nowak utracił przytomność.

Pożar z podpalenia

Zasłużony działacz zrujnowany

Z Pszczyny donoszą: W nader tajemniczych okolicznościach stała się dzisiejszej nocy w ogniu drewniana szopa kolejarza Jana Smolorza w Goczałkowicach-Zdroju, w której znajdował się warsztat i narzędzia stolarskie oraz szereg narzędzi rolniczych. Stodoła spłonęła doszczętnie,

dzięki jednak energicznej akcji ratunkowej miejscowej straży pożarnej dom mieszkalny udało się uratować.

Zachodzi podejrzenie, iż pożar powstał z podpalenia, przyczem podkreślić należy, iż Smolorz jest zasłużonym działaczem polskim z czasów powstań.

„Nowy Czas” to prawdziwy przyjaciel...

tak piszą nasi Czytelnicy z Rudy, którzy wolny od pracy czas poświęcają lekturze „Nowego Czasu” — pisma, będącego obrońcą wszystkich pokrzywdzonych ludzi pracy.

Za zniewagę wojewody

Za publiczną zniewagę wojewody śląskiego Grażyńskiego sąd rybnicki skazał Piotra Korzeniowskiego z Rydułtów na 4 tygodnie bezwzględnej aresztu.

Ukarany zarząd związku kredytowego

W dniu 19 b. m. zakończył się przed wydziałem zamiejscowym sądu okręgowego w Tarnowskich Górach proces przeciwko członkom zarządu Śląskiego Związku Kredytowego w Tarnowskich Górach, która to spółdzielnia posługiwała się t. zw. systemem lawinowym.

W wyniku trzydniowej rozprawy główny oskarżony Karol Iwan został zasądzony na rok więzienia i 500 złotych grzywny. Prócz tego skazano ojca jego, Brunona, na 300 złotych.

Trzeciego oskarżonego uwolniono.

„Profesor” muzyki wyludzał pożyczki

Wczoraj przeprowadzono do sądu śledczego grasującego od dłuższego czasu oszusta Franciszka Wojciechowskiego z Czeladzi, który posługując się tytułem profesora muzyki wyludzał pożyczki wzamian za przyrzeczenia udzielenia poparcia w kierunku objęcia płatnych posad w konserwatorium muzycznym w Katowicach.

Wojciechowski był z zawodu samoukiem-stroicielem fortepianów. Do winy częściowo się przyznał.

Nazwiska poszkodowanych i bliższe szczegóły będą ujawnione w najbliższych dniach.

7 włamań na sumieniu

Prowadzone przez policję śledczą w Królu. Hucie dochodzenie w sprawie ujętych onegdaj z łupem złodziejskim mieszkańców Królu. Hutw Alfonsa Filipczyka i Józefa Ksola dało niespodziewany wynik. Zatrzymani w areszcie młodociani rycerze wytrycha przyznali się do dokonania siedmiu włamań.

RADIO

Niedziela, 21 stycznia 1934 r.

9.00: Sygnał czasu. 9.05: Gimnastyka. 9.20: Muzyka z płyt. 9.50: Chwilka gospodarstwa domowego. 10.00: Nabożeństwo z kościoła N. M. P. w Krakowie, poczem: Kazanie na III-cią niedzielę po Trzech Królach „Wiarą stojmy” wygł. ks. Marjan Wasilewski. Muzyka religijna z płyt. 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.10: Wiadomości meteorologiczne. 12.15: Poranek muzyczny z Filh. Warsz. W programie utwory Beethovena. W przerwie: Felieton muzyczny p. t. „Demoniczni artyści”. 14.00: Ks. dr. Boł. Rosiński: „Droga chrześcijanina”. 14.15: Wiadomości bezcenne. 14.20: Arje operowe. 15.00: Felieton z cyklu „Co słychać na Śląsku”. 15.20: Koncert zespołu jazzowego. 16.00: Słuchowisko dla dzieci p. t. „Spotkanie”. 16.30: Muzyka (płyty). 16.45: „Jedenaście opóźnień” — humoreska. 17.00: Pogadanka p. t. „Najwspanialsza przyjaciółka kobiety”. 17.15: „Przyszli my tu chwalić” reżjo- nerna audycja muzyczna. 17.45: Muzyka (płyty). 18.00: „Kul g” — słuchowisko. 18.40: Prof. Stan. Ligoń: „Bery i boki śląskie”. 19.10: Rozmaitości. 19.15: Muzyka (płyty). 19.30: Radiotygodnik dla młodzieży „Co się dzieje na świecie”. 19.50: „Myśli wybrane”. 19.52: Koncert muzyki lekkiej z Warszawy. 21.0: Felieton z Warszawy. 21.15: „Na wesołej łwowskiej fali”. 22.15: Wiadomości sportowe. 22.30: Muzyka taneczna z Warszawy.

Pełna tabela wczorajszego ciągnięcia loterii państwowej

Główne wygrane

Zł. 15.000 na n-ry: 34136 36938
 Zł. 10.000 na n-ry: 34586 112901
 119029
 Zł. 5.000 na n-ry: 21470 35350 36211
 46690 100471 112735
 Zł. 2.000 na n-ry: 4502 14458 18605
 29487 41264 53178 114572 115101
 121901 129838 130280 140052
 Zł. 1.000 na n-ry: 4056 4310 7018
 11468 18327 28183 50179 52546 58640
 59637 63272 65202 73237 73763 73905
 77119 77461 82924 86854 105722 105547
 108729 108744 111174 111474 113485
 118141 128151 139673 146989 153621
 164768 168723

Losy IV klasy

są jeszcze do nabycia

w Szczęśliwej Kolekturze Kaftala

Katowice, św. Jana 16 — Król.-Huta, Wolność 21

Tam padł pierwszy milion

Zł. 50.000 na nr. 32756.
 Zł. 10.000 na nr. 72087.
 Zł. 5.000 na n-ry: 50232 51928.
 Zł. 2.000 na n-ry: 13557 58133 66931
 10843 84988 85219 99799 100658 105871
 113929 131259 131075 134860 136458
 139087 138567 142982 144480 165396
 Po 1.000 zł. na n-ry: 1209 13729
 16174 18494 35990 55439 55618 90693
 102277 104094 120205 129070 138364
 165582 165364 166796.

STAWKI

I-sze ciągnięcie

165 240 535 40 65 712 40 71 908 91
 1014 145 261 489 807 2156 98 721 863
 967 3034 142 221 513 43 70 83 602 8
 69 715 73 832 49 917 41 4045 114 286
 311 73 86 93 422 36 47 510 22 99
 713 863 928 53 5120 95 256 324 809
 19 969 6017 112 56 221 78 300 92 442
 602 90 826 914 74 7072 104 24 213 518
 714 8172 487 530 90 96 696 866 922
 40 9192 539 608 31 762 852 933
 10134 290 423 40 98 594 785 827 84
 97 907 84 11099 223 55 418 58 578
 634 786 843 84 12118 56 214 529 99
 679 97 805 23 51 81 971 13029 70 130
 274 300 2 538 45 59 776 994 14283 638
 60 891 15167 81 311 95 412 25 501 650
 84 87 752 48 76 985 93 16003 109
 68 258 444 558 694 97 789 906 9 21 85
 17049 277 572 696 841 908 18144 47 220
 396 469 617 52 61 66 904 19234 79 452
 565 609 51 756 819 988
 20007 106 12 41 237 406 29 50 640
 71 867 21166 95 363 472 869 905 22102
 240 309 20 31 419 51 712 21 44 86
 962 23231 546 73 96 727 884 930 24105
 69 279 315 40 435 69 536 77 730 808
 10 17 38 921 70 80 25065 12 54 204
 52 300 410 50 82 555 611 80 726 971
 26258 363 95 625 809 65 932 78 27057
 110 55 229 475 581 664 882 907 35
 28056 110 58 270 326 404 553 604 31
 979 29048 74 139 42 468 562 626 814
 930
 39003 264 384 431 94 31057 90 568
 733 67 824 970 83 32001 113 270 85
 333 483 633 96 725 924 61 33055 89
 107 44 274 377 515 926 89 34175 227
 301 91 725 893 96 35002 69 113 222
 67 466 93 854 909 36036 473 87 889
 37010 20 164 257 475 511 47 73 851
 900 38062 227 347 401 37 535 722 800
 30 98 902 31 74 39104 234 53 373 780
 850 929
 40048 317 24 50 64 76 448 55 87 500
 868 962 89 41498 50 500 70 600 40 713
 902 97 42062 101 416 29 55 608 40 43
 66 795 836 968 43039 122 94 278 630
 776 836 69 905 84 44054 83 95 270 306
 744 50 93 832 93 957 45023 96 172
 249 347 405 9 99 511 92 64 50 737
 99 842 71 46036 53 141 248 76 395 498
 708 947 47062 117 310 68 80 691 760
 865 969 71 88 48066 137 211 86 431
 677 85 49026 89 107 27 229 744 885
 983
 50371 411 695 758 936 51041 139 89
 203 695 864 72 929 52114 69 82 238
 370 540 642 60 69 724 49 845 910 30
 53117 240 74 310 51 411 99 570 688
 740 98 923 54074 89 141 215 398 681
 55300 16 74 97 412 51 523 621 831 57
 95 56097 149 248 348 62 81 505 59
 660 734 862 994 57190 260 407 557 75
 92 662 86 58137 39 313 591 93 616 716
 830 59006 195 99 211 80 97 402 83
 673 885

60066 85 227 459 520 39 610 47 64
 80 99 725 28 72 896 936 61114 332 447
 544 94 781 847 62092 176 209 38 61
 370 91 533 803 33 63174 95 369 427 45
 519 98 657 826 98 64045 179 356 77 97
 472 586 99 628 764 906 65128 329 426
 67 678 827 30 948 66063 124 32 596
 902 99 67223 388 414 36 73 638 828
 57 68148 223 48 486 526 50 56 620 701
 863 69080 125 95 352 60 426 547 62
 617 716 62 829 927
 70021 542 717 37 71 917 22 71260 83
 360 410 65 77 96 559 86 650 822 82 908
 74 72059 239 310 88 446 73046 372 403
 4 5 77 636 44 715 74008 365 419 739
 98 930 75041 85 127 38 85 237 92 93
 403 77 681 41 48 55 67 81 805 10
 76441 596 658 705 877 82 77014 87 88
 143 268 301 432 84 559 83 85 616 37
 858 78127 61 97 219 368 665 75 87 791
 983 86 79132 87 203 75 309 420 42 638
 856
 80201 4 48 311 73 469 663 719 818 42
 922 81045 98 387 89 512 54 648 57 85
 822 78 80 98 903 99 82044 175 97 273
 308 35 493 829 939 83032 118 278 387
 513 39 73 829 922 84104 206 800 935 47
 85011 40 56 79 390 407 582 619 86002
 262 90 349 65 876 901 87170 96 323 78
 464 609 90 937 88051 293 379 476 89032
 423 644 740 66 855 971
 90536 730 847 82 954 91021 130 238
 94 448 688 98 924 53 92037 110 50 243
 342 421 80 510 59 659 66 915 67 72
 93060 478 587 674 864 979 94012 454 90
 529 38 46 680 777 79 846 988 95237 347
 96 450 64 613 48 67 96 790 811 32 96030
 181 348 451 697 709 982 91 97029 89
 122 334 44 416 506 608 68 87 723 86 875
 98157 404 62 74 835 78 947 99242
 52 397 517 78 602 15 22 31 56 903 19
 34
 100050 96 398 439 500 628 77 861 85
 932 101035 71 114 213 343 75 536 68 72
 622 83 754 61 64 102157 251 342 53 413
 606 23 47 706 46 816 920 59 103032 200
 54 666 721 809 86 104045 85 135 65 248
 508 61 708 90 853 105091 95 139 235 328
 81 527 666 703 937 106085 274 532 77
 986 107034 51 83 93 97 140 324 74 463
 678 108031 431 66 80 675 721 824 109215
 64 70 90 373 416 65 684 863 83
 110191 275 489 585 611 39 74 881
 111324 59 471 586 698 703 71 860 112003
 46 86 231 68 368 435 687 113040 123
 475 529 83 799 861 958 114025 136 249
 543 51 664 762 903 82 115046 112 281
 362 84 455 233 612 743 66 95 869 98
 116034 64 177 358 452 54 574 613 769
 881 117031 119 250 375 430 96 542 634
 740 118151 249 454 93 565 840 924 66
 119041 129 248 72 367 405 511 54 91
 657 90 902
 120046 64 76 118 217 345 426 62 615
 48 81 797 98 939 121071 242 311 497 99
 507 690 122009 104 23 67 226 70 562
 617 51 744 813 928 123225 84 371 664
 713 841 921 124056 275 317 73 431 64
 519 44 752 866 77 916 29 47 125124 503
 29 699 872 906 11 18 66 126013 14 301
 463 562 602 703 34 820 975 127207 79
 560 76 805 49 56 128053 153 218 67 424
 30 72 707 93 851 939 129019 201 507 64
 754 930
 130085 259 63 363 611 820 78 131114
 132149 87 419 22 506 18 736 83 842 939
 85 133144 220 323 48 537 57 69 74 810
 979 134066 131 47 428 566 644 759 73
 135234 690 746 68 136002 331 54 72
 611 14 789 863 992 137071 119 35 267
 89 405 51 602 28 731 834 54 930 138006
 70 215 369 738 54 872 929 66 139060
 103 260 356 490 525 609 31 46 762 808
 929
 140035 59 122 312 400 1 7 91 93 515
 46 622 53 798 810 968 141063 83 100
 228 325 40 56 84 576 89 803 61 911
 142035 65 84 161250 407 884 143238 46
 64 736 43 847 144250 413 789 887 145009
 120 33 66 568 640 51 808 989 146060 84
 185 203 308 36 654 727 98 814 70 147101
 94 252 97 427 87 510 683 764 76 848 75
 952 148153 70 343 661 67 70 908 97
 149062 86 105 64 221 40 52 350 485 541
 150129 84 386 555 726 28 85 925 35
 151060 79 106 33 439 572 94 688 705 14
 816 152091 113 401 74 523 49 601 94
 969 153018 246 356 595 654 883 930 32
 154190 237 321 83 467 70 79 552 651
 717 155023 29 150 247 93 380 413 718
 862 995 156007 40 54 214 51 474 597
 657 89 797 157134 244 365 94 610 39 85
 88 818 56 987 158112 347 64 434 97 803
 912 31 36 159020 477 95 534 981
 160043 65 69 172 216 62 327 29 44 68
 440 44 519 795 833 76 978 161042 143
 239 46 351 403 6 44 50 86 644 61 752 58
 918 34 162105 59 9 206 330 460 546 48
 605 898 919 53 163080 118 61 76 262

660 775 85 803 909 164032 64 66 267
 339 44 406 71 81 543 91 987 165041 227
 30 567 601 807 18 166106 30 57 204 5
 7 68 411 55 763 829 167033 64 196 281
 424 27 520 63 76 637 761 927 168044
 196 214 169158 64 233 356 444 45 557 64
 608 902

II-gie ciągnięcie

111 716 1409 698 2058 203 418 510
 23 623 78 778 3108 472 946 4069 5361
 886 6427 38 722 883 7134 305 91 420
 8362 482 9067
 10000 1 256 788 850 11000 354 63 80
 587 679 822 907 12683 847 13012 464
 14313 453 718 800 15233 382 565 16009
 165 426 519 17261 721 838 940 18198
 288 44 19086 162 645 725 901 64 95
 20297 855 21647 724 947 22273 330
 542 23316 554 785 922 24034 302 912
 73 25534 874 27016 100 280 474 643 932
 28369 413 76 661 904 42 45 29572 885
 30071 144 804 61 952 31003 125 645
 82 994 32054 299 316 67 413 61 544 627
 935 33004 80 507 34409 62 63 533 763
 897 934 35417 615 54 76 803 36082 115
 40 86 249 406 503 37093 415 36 63 518
 639 38075 135 230 42 89 540 61 787
 39390
 40210 384 481 41113 510 621 911 85
 42198 227 450 670 746 72 43065 169 317
 435 82 870 58 903 44402 13 45144 238
 370 429 74 721 80 874 46259 569 846
 902 86 47033 240 370 410 677 709 95
 48828 42 49193 293 710
 50024 283 840 46 908 51195 381 531
 628 794 947 52177 545 651 58 53073 445
 86 511 95 54290 621 942 55061 200 358
 651 72 927 59 97 56148 365 551 99 640
 57061 58709 59249 59 685 749
 60074 87 61118 270 78 91 577 79 855
 62314 630 961 63000 16 253 382 423
 595 64183 344 57 890 65106 773 850
 66005 33 480 658 97 67654 68013 72 99
 277 414 82 574 615 69185 368 553 689
 970
 70062 124 281 495 652 62 71382 90
 414 679 52094 120 617 73251 309 651
 732 74317 604 766 845 958 75050 232
 81 304 63 670
 76013 300 789 77359 515 688 98 806
 94 986 78156 239 314 400 91 621 36 771
 74 79246
 80598 684 81131 202 746 982 82162
 307 83197 216 36 430 758 84019 160 254
 85521 86753 849 87424 764 88053 479
 826 992 89023 865
 90331 71 711 96 91164 246 547 780
 92043 69 96 766 856 93313 639 87 874
 94315 41 69 95 403 681 867 966 95447
 96468 719 97405 954 98366 606 60 770
 835 973 99170 332 960
 101043 97 106 61 274 342 549 102317
 103245 637 104002 254 572 747 863
 105811 42 979 106296 892 911 107158
 327 429 69 666 108068 159 646 764 109025
 64 195 350 668
 110092 821 111418 40 93 853 965 97
 112118 390 685 728 885 957 113229 332
 760 921 114195 494 523 95 115323 566
 940 116027 117 237 337 650 84 117205
 86 595 119262
 120263 72 324 446 68 808 44 929
 121092 562 616 91 819 962 122186 488
 599 879 935 123026 68 84 156 919 124726
 125530 66 126164 589 611 837 127068
 145 943 128018 713 832 35 129833
 130007 21 51 128 72 651 814 131355
 744 980 99 132885 133119 30 259 995
 134445 518 135049 198 723 62 981 136193
 725 95 137120 80 266 417 49 717 49
 138779 139107 243 393 814
 140109 420 566 674 733 141134 436 57
 612 76 142212 21 481 558 79 924 84
 143554 733 144224 677 145130 57 550
 146013 66 476 523 37 767 147099 206 17
 311 34 621 732 148748 843 965 149860
 65
 150578 85 645 84 761 151129 484 627
 901 152033 74 317 542 700 954 153082
 92 418 662 154382 708 28 33 84 155344
 441 745 156490 526 994 157010 158425
 75 560 805 159589 963
 160125 315 594 629 64 801 78 161063
 70 236 374 699 783 162304 56 646 163416
 88 626 876 164276 370 617 855 165466
 761 166618 777 167074 392 456 605 752
 904 168006 10 27 225 31 437 802 169433
 548 898
 1698607 755 911 1177 258 99 457
 526 90 793 2180 356 792 3101 87 270
 381 87 666 900 4040 49 116 366 512 692
 833 5319 570 871 939 6105 93 209 408
 41 777 868 973 7257 456 537 78 954 8092

III-cie ciągnięcie

6 198 607 755 911 1177 258 99 457
 526 90 793 2180 356 792 3101 87 270
 381 87

BOGDAN LOT

Jasnowłosa Szatan

62

Powieść sensacyjna z życia współczesnego

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI

Bezrobotny, Jan Walczak, włamuje się nocną porą do grobowca rodzinnego Hartenów, z zamiarem skradzenia zmarłemu w przeddzień Ryszardowi Hartenowi brylantowego pierścienia. W chwili, gdy odbiła wioła trumny, Ryszard Harten, który został pochowany w letargu, odzyskuje przytomność i zwraca się swemu wybawcy, że w grobowcu są zakopane skarby bezcennej wartości. Idąc za wskazówkami Hartena, Walczak rozkopuje ziemię w grobowcu i znajduje metalową skrzynię, wypełnioną klejnotami. Obaj zabierają część skarbów i opuszczają grobowiec. Harten nie wraca jednak do domu, okazuje się bowiem, że to jego żona wespół ze swoim kochankiem, doktorem Grantem, pochowała go żywcem, gdy zapadł w letarg.

Minęły trzy miesiące po tych wypadkach. Ryszard Harten był w Ameryce, gdzie przybrał nazwisko Roberta Inka i postarał się o przedstawicielstwo na Polskę wielkiej firmy samochodowej, do którego zaangażował Walczaka na kierownika warsztatów, z pensją 1.000 złotych miesięcznie.

Po pewnym czasie — Walczak poznaje Ritę Hartenową i zostaje jej kochankiem.

W willi Hartenowej został zamordowany dr. Grant.

O morderstwo został posądzony Walczak, którego sąd skazał na dwa lata więzienia. Podczas procesu Harten nawiązuje znajomość z Ritą.

Syn Ryszarda Hartena przybywa z Rosji do Warszawy ze swoim wujem Zubowem, by odnaleźć skarby po zmarłym ojcu.

Przy pomocy „Błatego Józka” Walczak ucieka z więzienia i przychodzi na zawołanie do Rity, która mu jednak oświadcza, iż wszystko między nimi skończono.

Rita, pokłóciwszy się z Hartenem, umawia się z „Bładym Józkiem”, iż on pomoże jej zdobyć skarby z grobowca.

Do Rity przychodzi Mikołaj Zubow i prosi ją o przenocowanie. Rita się zgadza, nie podejrzewając podstęp, bowiem Julian kradnie pod czas jej nieobecności plan grobowca.

Następnie Zubow i Julian udają się do grobowca, lecz w miejscu gdzie miał być zakopany skarb, znajdują wykopany świeżo dół.

W przystępnie szafu Zubow dusi siostrzeńca i wkłada trupa do trumny. Po jakimś czasie przybywa tam „Błady Józek” i również nie znajduje skarbu.

Walczak, który ukrywa się przed policją, spotyka pewnego wieczoru na ulicy Zosie. Stara miłość wraca i oboje są szczęśliwi.

Mija czas... W życiu Rity zachodzą dramatyczne zmiany. Straciła majątek i została bez dachu nad głową... Nikt nie chce jej przyjąć z pomocą... Wreszcie, zrezygnowana, udaje się do restauracji „Grubego Maksa”, by tu porozumieć się z „Bładym Józkiem”, na którego pomoc bardzo liczy.

Było tu już prawie pusto, bo spóźniona pora wypłoszyła gości.

Przy jednym ze stolików siedzieli dwaj mężczyźni — Leon

Watorek i Franek Kuźma.

Na dźwięk blaszki przy drzwiach, zwrócili w tę stronę oczy i ujrzeni Ritę, która stanąwszy przy progu, rozglądała się do koła, szukając „Błatego Józka”.

Kuźma tracił swego towarzysza i mruknął:

— Widzisz?

— Widzę... To ta sama, co się działa wtedy z „Bładym”...

— Hm... Ale ubrana jakoś biedniej... Ciekawa historia...

— Patrz, szuka kogoś... Pewno „Błatego”.

— I ja tak myślę... Wiesz co? Ja z nią trochę pogadam i dowiem się czegoś...

Mówiąc to, Kuźma podniósł się z miejsca i podszedł do Rity.

— Kogo tak pani wygląda? — zapytał bez żadnego wstępu.

Rita drgnęła i spojrzała na pytającego tak, jakby nie dosłyszała, co mówił.

Wówczas Franek ponowił pytanie, przyglądając się z ciekawością pięknej kobiecie, której wyraz oczu świadczył o strasznych cierpieniach moralnych.

— Kogo szukam? — powtórzyła w zamyśleniu. — Nie wiem nawet, jak się ten pan nazywa...

Taki szczupły o bladej twarzy...

— Już wiem... — przerwał Kuźma. — Pani chodzi o „Błatego Józka”... Nima tu go dzisiaj, ale tam siedzi jego przyjaciel, to może pani z nim pomówi?...

On mu wszystko powtórzy słowo w słowo...

— Dobrze... — zgodziła się Rita poirytowana na tę propozycję i podażyła za Kuźmą do stolika, przy którym siedział Watorek.

Franek dał swemu przyjacielowi porozumiewawczy znak okiem, poczem powiedział do Rity:

— To jest właśnie ten przyjaciel Józka...

Hartenowa usiadła przy stoliku i w krótkich słowach opowiedziała Watorce, jaki to interes ma do „Błatego”.

Apasz słuchał uważnie, nie przestając przez cały czas porozumiewać się milcząco z Franekiem, a gdy skończyła, odchrząknął i rzekł:

— Hm... Mieszkanie znaleźć w dzisiejszych czasach, to sprawa nielatawa, ale dla przyjaciela trzeba wszystko zrobić... Bo muszę pani powiedzieć, że Józek wyjechał na kilka dni na wieś do swoich krewniaków, więc ja już to za niego załatwię...

— Dziękuję panu bardzo... — szepnęła Rita, ujęta życzliwością obcego człowieka. — Ale chciałam panu jeszcze zaznaczyć, że to jest sprawa bardzo pilna, bo nie mam nawet gdzie przenocować dzisiejszej nocy...

— I ja też tak myślałem... — uśmiechnął się Watorek. — No, to uważam, że nie mamy czasu do stracenia i trzeba stąd pójść... Zaprowadzę panią do bardzo porządnej kobiety...

Mówiąc to, przywołał kelnera i zapłacił mu rachunek. Potem wyszli w trójkę z restauracji i udali się w kierunku, wskazanym przez Leona.

— Czy to daleko? — zapytała Rita, czując, jak nogi drętwieją jej ze zmęczenia.

— Spory kawałek drogi... — odpowiedział Kuźma.

— To wsiadziemy w dorożkę...

Właśnie w pobliżu rozległo się człapanie konia po bruku i po chwili ukazały się blade światła.

Zaczekali trochę i wsiadli w dorożkę, która zawiozła ich w dzielnicę Warszawy, oddaloną o godzinę jazdy.

— To tutaj... — odezwał się Watorek i wyskoczywszy na chodnik, pociągnął za drut dzwonnika przy bramie zapadłej kamieniczki.

Zaspany dozorca otworzył im bramę.

Watorek szepnął mu coś na ucho, poczem zwrócił się do Rity:

— Powiedziałem mu, że do stanie od pani na piwo, jako że bez meldunku nie wolno nigdzie nocować ani jednej godziny.

Przeszli przez małe podwórze i skierowali się ku jednej z bocznych oficyn, gdzie na drugim piętrze apasz zapukał do jakichś drzwi.

— Kto tam? — rozległ się z wnętrza ostry głos kobiety.

— Swój!... Watorek!...

— Watorek? A co za licha niesie cię do mnie po nocy? — mówiła gniewnie owa kobieta.

— Otwórz drzwi, to ci wszystko powiem... Przecie nie będziemy gadali przez drzwi...

— Zaraz, zaraz, bo klucz mi się gdzieś zawieruszył...

Po chwili zgrzytnęły piskliwie stare zawiasy i drzwi otworzyły się naosiecz.

Stała w nich niemłoda już kobieta z naftową lampką w ręku i obejrzała swoich gości z niezbyt wielką życzliwością.

— Toś ty nie sam przyszedł? — zwróciła się do Wátorka.

— Widziś, że nie sam, to i po co pytasz?... — brzmiała odpowiedź, wypowiedziana ostrym tonem.

Mówiąc to, Watorek skinął na Franka, by wprowadził Ritę do pokoju, sam zaś został z ową kobietą na korytarzu.

— Coś ty dzisiaj taka wściekła? — rzekł do niej szeptem.

— Bo nie lubię, jak mi kto po nocy gości przyprowadza... Spać mi się chce... — odparła właścicielka mieszkania, ziewając od ucha do ucha.

Apasz nachylił się do niej do ucha i zaczął mówić przytłumionym głosem:

— Nie bądź głupia i siedź cicho... Znasz mnie przecie dobrze i wiesz, że jak ja już komuś głowę zawracam, to w tem jest naprawdę dobry interes... Widziałas tę kobietę, cośmy ją przyprowadzili?... Ładna baba, co? Amatorska...

— Nie widziałam tak dobrze, bo było ciemno...

— To się jej przyjrzyj i zobaczysz, że mówię prawdę...

— Może być... A co to za jedna?

— Jeszcze nie wiem, ale niedługo będę wiedział... — mrugnął chytrze jednym okiem.

— Djabli cię wiedzą, co ty kombinujesz... Zawsze wymyślisz coś nowego... A co niby chcesz zrobić z tą kobietą?

— To się jeszcze zobaczy... W każdym razie jakiś interesik dobry będzie... No, ale muszę już tam wejść do nich, a ty nam przygotuj co do żarcia i picia...

— Też ci się zachciało, żeby mi kłopot o takiej porze robić...

— Nie narzekaj, stara, nie narzekaj, bo ja nie chcę od ciebie nic zadarmo... Ja zarobię, to i ty zarobisz, wiesz przecie o tem bardzo dobrze... No, nie stój i zabieraj się do roboty... Aha, poczekaj, zapomniałbym ci powiedzieć o najważniejszej rzeczy... Widzisz, ja chcę, żeby ona u ciebie mieszkała przez kilka dni, zanim nie pomyślę, co mam z nią zrobić... Ona ci za to zapłaci, a i ja ze swojej strony coś do rzuce...

— No, dobrze... — zgodziła się baba, szczerząc w uśmiechu zółte, jak wosk, zęby. Ale będzie musiała spać w kuchni, bo w pokoju jest zaciąsno...

— To jest już wszystko jedno, — rzekł Watorek i poklepał kobietę poufale po ramieniu.

Potem zapalił papierosa i wszedł do pokoju, gdzie przy stole, nakrytym wytartą ceratą, siedziała Rita i Franek Kuźma.

— No i wszystko załatwiłem, jak należy... — powiedział Leon do Hartenowej. — Będzie tu pani mogła mieszkać, jak długo zechce, a najważniejsze, że niedrogo...

Rita skinęła potakująco i odparła ciężką głową o krawędź stołu.

(Dalszy ciąg jutro)

Skalpel niemiecki w służbie rewizjonizmu O czym radzili chirurdzy w Wrocławiu?

Rewizjonistyczna propaganda niemiecka, jak wiadomo, zaprzęga do swego rydwanu nie tylko partie polityczne (Gleichschaltung), nie tylko wyznania (deutsche Christen), ale i organizacje kulturalne i prasę (Reichskulturkammergesetz i t. d.). Na uniwersytetach przeprowadzono gruntowną czystkę, utworzono nowe

katedry nauki o wojnie

(Wehrwissenschaft i t. d.). Mało tylko słyszało się o akcji nacjonalistycznej w niemieckim świecie medycznym. Zdawało się niektórym naiwnym, że przynajmniej ta gałąź wiedzy niemieckiej, poświęcona nie sieniu ulgi cierpiącym, powinna stać możliwie daleko od

rewizjonistycznego sztafu.

Niestety były to mylne złudzenia. Słusznie teoretycy niemieccy mówią o państwie totalnem. Do rewizjonizmu niemieckiego została

wprzęgnięta również medycyna.

Oczywiście prasa, kierowana przez Ministerstwo Propagandy, nie zaznajamia nas z tym renesansem niemieckiego samarytanizmu. Dowiadujemy się o nim w sposób niepożądany, bo z fachowego piśmiennictwa niemieckiego „Zentralblatt für Chirurgie” (Nr. 39 z 1933 r.).

Pod niewinnym tytułem sprawozdania z XXV zebrania chirurgów

w Wrocławiu zamieszcza pismo pełny tekst przemówienia

profesora Borcharda z Berlina, jednego z najwybitniejszych niemieckich chirurgów, przemówienia poświęconego pamięci prof. Hermana Klüttnera, zasłużonego działacza niemieckiego na Kresach Wschodnich. Przemówienie prof. Borcharda jest wręcz sensacyjne. Mówi w nim o ciężkich zadaniach ekspansji niemieckiej nauki na wschód, o ugruntowywaniu niemieczyny

w terenie przygranicznym z tej i z tamtej strony, które to zadania są programem całego stowarzyszenia chirurgów. Oczywiście dosadnie napiętnowany został traktat wersalski i wydarcie „odwiecznych ziem niemieckich” na wschodzie. Borchard apeluje do całego świata medycznego w Niemczech o zwracanie większej uwagi na zadania

wojującej niemieczyny

na wschodzie. Oczywiście propaganda ta ma się odbywać nie tylko przez wysoki poziom fachowy lekarzy niemieckich, ale przez świadomą propagandę niemieckiej kultury i utrzymywanie nierozrwalnego związku z Rzeszą. Każdy chirurg powinien być świadomym i

wojującym narzędziem

niemieckiego rewizjonizmu. Przemówienie Borcharda, głowy niemieckich chirurgów, nie wymaga komentarzy.

Apelujemy do Wydziału Zdrowia Publicznego, Wyższego Urzędu Górniczego, Spółki Brackiej i organizacji polskich lekarzy, ażeby z programu prof. Borcharda wyciągnęli odpowiednią naukę i odpowiednie konsekwencje.

Czas skończyć z naiwnym poglądem, utrzymującym się tu i ówdzie, że wyłącznym i zamkniętym światem lekarzy są 4 ściany jego pokoju ordynacyjnego.

Chorzów, Nowe Hajduki i Król.

Huta -- jedną gminą

Aktualny obecnie projekt połączenia gmin Chorzowa i Nowych Hajduk z Król. Huta ma być niebawem rozważany przez miarodajne czynniki. Ludność połączonej miejscowości liczy około 105 tys. i obejmuje powierzchnię 23 km. kwadratowych.

Gmina Król. Huta i Nowe Hajduki wyraziły zgodę na projektowane połączenie, natomiast Chorzów zastanawia się jeszcze nad korzyściami, jakieby połączenie to przyniosło jego mieszkańcom.

Ogłoszenia DROBNE

DO SPRZEDANIA kredens stołowy, stół rozsuwany na 12 osób, 6 krzeseł krytych skórą — w dobrym stanie — do sprzedania. Adres poda administrator „N. Czasu”, tel. 29-48.

MASZYNE DO PISANIA okazują się sprzedawać Zakład Mechaniczny „Remont” Katowice, ul. Stawowa 3.

MIESZKANIE 3-pokojowe z kuchnią i przedpokojem, świeżo wyremontowane, na I piętrze zaraz do wynajęcia. Informacje: Ochocze, ul. Mysłowska Nr. 67.

PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA OBUWIA Z. Franczak, Król. Huta, Stawowa Nr. 3-a. Dla wygody P. T. utworzyłem filię przy ul. Wolności 57 w Król. Hucie. Wykonuję wszelkie obuwie na miarę jak również wszelkie renowacje po cenach najniższych. Do wyrobu używam tylko najlepszego materiału. Wykonuję szybko, solidnie i tanio! Płynie renowacje na poczekaniu. Wszelką pracę wykonuję fachowo! Specjalność: Zetowanie luksusowego obuwia systemem „Ago”.

*„Mydło Szlajak”
odpowiada ściśle
wysokim wymaganiom
dzielnych Gospodni: ono
jest — jasne — twarde — nie-
godne — łanie i odznacza się
obfitą pianą. Każda pró-
ba to potwierdza! Pro-
szę ządać wyraźnie
„Mydło Szlajak.”*

241.

Zuchwała kradzież w Chorzowie Policja ujęła już rabusia

Do składnicy materiałowej inż. Alfonsa Rembalskiego z Król. Huty (Katowicka 14) mieszczącej się w Chorzowie (szyb Hugona) dokonano ub. nocy śmiałego włamania. Po rozbiciu zamka sprawcy dostali się do wnętrza skąd wynieśli rozmaite części maszyn, węże, pasy popedowe, szyny itp. przed stawiające wartość ponad 2 tys. zł.

Zawiadomiona o tem policja wszczęła energiczne dochodzenia w wyniku których ujęła inicjatora kradzieży Pawła Wycika z Łagiewnik (Niedurnego 1). Wycik, który jest zawodowym złodziejem nie chce wyjawiać swych współników. Do ukończenia docho-

dzeń osadzono go w areszcie policyjnym.

Okradli okno wystawowe

Jacyś spryciarze nie chcą zapewne wysilać się „regularnym” włamaniem, wydusili ub. nocy szybę w oknie wystawowym Kurta Langer w Król. Hucie (Mickiewicza 4). Przez otwór w szybę wyjęli 7 kawałków materiałów na suknie damskie, wyrządzając Langerowi znaczną szkodę.

Rabusie musieli się znać na daktyloskopii, bowiem nie pozostawili na szybce oraz wybitych częściach okna odcisków palców, co świadczy o pewnym rodzaju fachowości.

Co zapominamy w autobusach?

W autobusach Śl. Linij Autobusowych znaleziono w czasie od 1 lipca do 31 grudnia ub. r. następujące przedmioty dotąd nieodebrane: 6 portmonetek, 18 par rękawiczek, 8 rękawiczek pojedynczych, 9 parasolek, 2 lusterka, 4 laski, 4 kapelusze, 4 czapki, 5 teczek, 19 kluczy, 1 pudełko do tytoniu, 5 torebek damskich, 4 berety, 1 sukienka, 1 chustka, 2 p. majtek, 2 p. okularów, 1 kołnierz, 2 książki, 2 pary pończoch, 2 fartuchy, 1 torba, 1 szalik, 1 kałosz, 1 butelka kleju, 2 tubki pasty do butów.

Wspomniane rzeczy znajdują się w biurze Śląskich Linij Autobusowych, w Katowicach (ul. Pocztowa 2 — gmach ratusza).

Celem odbioru przedmiotów pozostawionych należy zgłosić się w przeciągu 6 tygodni w biurze, w przeciwnym razie nastąpi w dniu 5 marca 1934 r. o godz. 10 rano na placu garażowym przy ul. Mickiewicza licytacja niepodjętych przedmiotów.

Stolica Śląska tonie w b'ocie ...a magistrat oszczędza

Oszczędnościowe rachuby magistratu katowickiego posunięte za daleko. Wystarczy bowiem spojrzeć na chodniki i jezdnie ulic śródmieścia (nie mówiąc już o peryferiach), aby się przekonać, że magistrat zbyt zdusił kесе, w której trzyma grosz, przeznaczony na uprzątnięcie mas zlodowaciałego śniegu i błota, gdy tymczasem tysiące bezrobotnych daremnie oczekują bodaj chwilowego zatrudnienia ich przy oczyszczaniu ulic.

To zaniedbanie świadczy wymownie o bałaganie jaki panuje w magistracie katowickim. Na wszystko znajda się pieniądze — o tem wiemy — ale na doprowadzenie ulic miasta do jakiegoś takiego porządku i na zatrudnienie kilkuset biedaków, włączających się od domu do domu po zebranych chlebie, nestety pomiędzy niema.

Smutne to, ale prawdziwe. A mieszkańcy brodzą w błocie... i placą podatki.

ODCZYT

p. Ministra HENRYKA STRASSBURGERA

b. Komisarza Generalnego Rzp. Polskiej w Gdańsku

p. t.

„Polska a Niemcy hitlerowskie”

odbędzie się we wtorek dnia 23 stycznia b. r. o godz. 20-ej w auli Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych przy ul. Krasińskiego.

ABONAMENT miesięczny w administracji w zł. zamiejscowy zł. 2.50 zagranicą zł. 5.50

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm. wiersz i lamowy opisowy zł. 2.50, specjalne zł. 1.50, reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz w niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej